

1 utorak, 17.05.2005.
2 [Otvorena sednica]
3 [Svedok je ušao u sudnicu]
4 [Optuženi je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.03h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, svjedok je
10 zakazan da dugo svjedoči u glavnom ispitivanju, pa Vas molim da nastavimo što je
11 moguće brže.
12 PREVODILAC: Mikrofon nije uključen.
13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod]. Da, sada možete nastaviti.
14 OPTUŽENI: Nadam se da ste dobili adekvatan prevod tabulatora 10, koji
15 smo prošli na prošloj sednici. Samo ću se jedan minut na tome zadržati.
16 SVEDOK: OBRAD STEVANOVIĆ [nastavak]
17 Ispituje g. Milošević [nastavak]
18 P: Dobro jutro, generale. Vi imate pred sobom, nadam se, tabulator 10.
19 To je rešenje o obrazovanju štaba Ministarstva za suzbijanje terorizma.
20 Kog je datuma doneto ovo rešenje?
21 O: Ovo rešenje doneto je 16. juna 1998. godine.
22 P: Ovde su navedeni članovi štaba koje je imenovao ministar. Osim toga
23 ovde piše posle navođenja svih pojedinaca: "Za članove štaba u širem sastavu
24
25
26
27
28
29
30

1 određuju se i načelnici sekretarijata unutrašnjih poslova, centara i odeljenja
2 Resora državne bezbednosti na području Autonomne Pokrajine Kosova i Metohije."

3 O: Tako je.

4 P: Da li to znači da štab, u širem sastavu, obuhvata sva ova lica i
5 načelnike sekretarijata na području Kosova i Metohije, sve?

6 O: Tako je.

7 P: Šta je ovde definisano kao zadatak štaba?

8 O: Na prošloj sednici sam rekao da je pod tačkom II definisan zadatak
9 štaba, a on je definisan tako da štab planira, organizuje i rukovodi radom i
10 angažovanjem organizacionih jedinica ministarstva, kao i upućenih i pridodatih
11 jedinica, na suzbijanju terorizma na području AP Kosovo i Metohija. U stavu 2,
12 pored toga, zadatak štaba je i da planira, organizuje, usmerava i objedinjava
13 rad organizacionih jedinica Ministarstva na Kosovu i Metohiji u izvršavanju
14 složenijih posebnih bezbednosnih zadataka.

15 P: Mi ovde u dokumentima imamo nekoliko ovih rešenja o štabu za borbu
16 protiv terorizma. U čemu je razlika između njih?

17 O: Razlika između ovih rešenja, u osnovi, je, pre svega, u izmeni
18 personalnog sastava. Naravno, razlika između ovog rešenja i prethodnog, ako se
19 dobro sećam, je neznatna i u pogledu mandata štaba. Ovo rešenje je konkretnije
20 fokusirano na suzbijanje terorizma na Kosovu i Metohiji i u tom smislu sam naziv

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 štaba je promenjen.

2 P: Hvala generale.

3 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, Vi ste rekli da ćemo na kraju uvoditi
4 tabulatore. Da li to ostaje tako u toku celog ovog ispitivanja?

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da.

6 OPTUŽENI: Dobro.

7 G. MILOŠEVIĆ:

8 P: Sada ćemo se vratiti na nastavak svedočenja, tamo gde ste stali na
9 kraju poslednje sednice. Pitao sam Vas da li je bilo kakvih kre...preklapanja
10 nadležnosti između vojske i policije?

11 O: Rekao sam da preklapanja nadležnosti u negativnom smislu nije bio,
12 ali da je vojska u određenom obimu izvršavala, u skladu sa zakonom, poslove iz
13 nadležnosti unutrašnjih poslova, kao što je policija, u skladu sa zakonom i
14 aktima o pretpotčinjavanju, delimično izvršavala i poslove iz nadležnosti
15 vojske.

16 P: Da li biste to mogli pobliže da objasnite, imajući u vidu i ovih
17 nekoliko izvoda iz propisa koji su sadržani u tabulatoru broj 4? Dakle imate
18 Zakon o vojsci, imate relevantne stavove Zakona o vojsci, Zakona o odbrani...

19 O: Mogao bih. Dakle u tabulatoru 4, na strani drugoj, član 30, stav 1
20 Zakona o Vojsci Jugoslavije, kaže: "Prava i dužnosti ovlašćenih službenih lica
21 organa unutrašnjih poslova u vojsci vrše ovlašćena lica organa bezbednosti i
22 vojne policije."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Član 31, stav 2, takođe Zakona o Vojsci Jugoslavije, kaže: "Ovlašćena
2 lica u službi i organima bezbednosti i vojnoj policiji mogu u vršenju poslova
3 bezbednosti, odnosno vojne policije, upotrebiti oružje i druga sredstva prinude
4 pod uslovima koji su zakonom propisani za ovlašćena službena lica organa
5 unutrašnjih poslova."

6 Dakle ova dva člana na određeni način regulišu koje to poslove mogu
7 izvršavati vojna lica, a ti poslovi ili ovlašćenja su iz nadležnosti unutrašnjih
8 poslova. Naravno, ove poslove organi vojne policije i vojne bezbednosti
9 izvršavaju u odnosu na vojna lica.

10 Član 17 Zakona o odbrani Jugoslavije propisuje uslove i način
11 pretpotčinjavanja policijskih jedinica jedinicama Vojske Jugoslavije. Ali mislim
12 da će kasnije biti više reči o ovom članu.

13 P: Hvala, generale. Da li su vojska i policija izvodile zajedničke
14 operacije i, ako jesu, kako su ih izvodile?

15 O: Vojska i policija su na Kosovu i Metohiji tokom 1998. i 1999. godine
16 izvodile zajedničke operacije na suzbijanju terorizma. Te operacije su izvođene
17 prema jedinstvenom planu suzbijanja terorizma na Kosovu i Metohiji i prema
18 pojedinačnim planovima, odnosno zapovestima za svaku konkretnu operaciju.

19 P: Generale, molim Vas da pogledate tabulatore... Sad ste pomenuli
20 zapovesti.

21 O: Tako je.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Pogledajte tabulatore od 145 pa nadalje. Ja ću Vas... ja ću Vam
2 postaviti pitanje u vezi sa nekoliko ovih dokumenata.

3 Naime u tabulatoru 145 se nalazi jedna od takvih zapovesti. Da li ste
4 našli?

5 O: Jesam.

6 P: Ja... Zamoliću Vas da pogledamo tabulatore 145, 146, 147, 8 i 9. Ovo
7 je dokument koji...

8 G. NICE: [simultani prevod] Mislim da za niti jedan ovaj dokumenat
9 nemamo prijevode, osim ukoliko Vijeće nije dobilo nešto više od onoga što sam ja
10 dobio.

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, imate li
12 objašnjenje za to?

13 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, ja sam obavešten da je ovo prevedeno. Ako
14 nije, onda se nadam da može general da kratko objasni. Možemo da stavimo na
15 grafoskop, a ja ću proveriti u pauzi šta je od ovoga već stiglo.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, to je relativno kratko, pa onda
17 mislim da to možemo staviti na grafoskop.

18 G. MILOŠEVIĆ:

19 OPTUŽENI: Evo, da uzmemo... da uzmemo ovo što je prevedeno. Tabulator
20 148 je preveden.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Pa, ako je to prevedeno, zašto onda
22 mi nemamo prijevod? A, ustvari, nemamo čak ni original. Niti original!

23 OPTUŽENI: Proveriću u toku pauze o čemu se radi, gospodine Robinson. Da
24
25
26
27
28
29
30

1 se vratimo na tabulator 145 pošto je kratak...

2 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, u Vašem
3 indeksu dokumenata pokraj tabulatora 148 stoji: "Traženi dokument još nije
4 primljen od vlasti u Beogradu." Kako se to poklapa s objašnjenjem koje ste nam
5 Vi dali?

6 OPTUŽENI: Ja ovde imam... piše mi tabulator 148, i to na engleskom
7 jeziku, 24. maj 1999. godine. Verovatno je u međuvremenu to dobijeno. Ja ne znam
8 da li Vi, generale, imate ovaj 148-i?

9 O: Ja imam.

10 P: Da li ga imate na srpskom jeziku?

11 O: Samo na srpskom.

12 P: Evo, ja ću moj primerak da...

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Koliko je dugi taj dokumenat?

14 OPTUŽENI: Taj dokument - ja ga ovde imam na engleskom jeziku - ima
15 četiri stranice.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, evo, opet ćemo
17 izgubiti nešto vremena zbog problema proceduralne prirode u Vašem izvođenju
18 dokaza. Molim da se engleska verzija stavi na grafoskop.

19 G. MILOŠEVIĆ:

20 P: To je tabulator 148, generale. Vi možete na srpskom jeziku da
21 pogledate primerak ispred sebe. Da li ste našli 148-i?

22 O: Jesam, jesam. Da li treba da nešto kažem?

23 P: Samo citirajte ono što mislite da je najkarakterističnije i ja ću da
24 Vas zamolim da objasnite sve ove naredbe koje se nalaze u tabulatorima 145, 6,
25 7, 8 i 9.

26

27

28

29

30

1 O: Dakle u svim ovim tabulatorima nalaze se zapovesti koje sam pomenuo u
2 odgovoru na prethodno pitanje, a te zapovesti se odnose na razvijanje...

3 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ispričavam se što Vas prekidam, ali
4 možemo li vidjeti prvo naslov ovog dokumenta jer to izgleda kao jedan od
5 dokumenata koji su već uvršteni u spis. Hvala.

6 Izvolite nastaviti, gospodine Stevanoviću.

7 SVEDOK: /nečujno/, gospodine sudija.

8 Dakle u tabulatoru 148, kao i u ostalim spomenutim tabulatorima, nalaze
9 se zapovesti, odnosno naređenja komande Prištinskog korpusa za razbijanje i
10 uništenje šiptarskih terorističkih snaga u različitim operacijama i u različitim
11 geografskim područjima. Ovaj tabulator 148, konkretno, odnosi se, odnosno
12 predstavlja naređenje za razbijanje i uništenje šiptarskih terorističkih snaga u
13 rejonu Lipovica /Blinajë/. Nosi datum 24.05.1999. godine i, naravno, njegov
14 sadržaj, odnosno sadržaj ovog naređenja je standardizovan, odnosno uobičajen za
15 takve akte rukovođenja kao što su naređenje i zapovest.

16 Iz ovog akta, odnosno naređenja, vidi se da u antiterorističkim
17 operacijama, konkretno u ovoj antiterorističkoj operaciji, učestvuju zajednički
18 jedinice vojske i policije, i to se, naravno, odmah vidi u tački 2 na prvoj
19 strani, gde je naslov "Zadaci jedinica", pa odmah u prvom redu, ako dobro mogu
20 da pročitam: "15. motorizovana brigada sa delom 124. interventne brigade MUP-a
21 (tri čete), 36. odredom Posebnih jedinica policije, takođe tri čete." I dalje je
22 malo teže pročitati, ali je, očigledno, reč o zadacima za jedinice i vojske, i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 policije u istoj antiterorističkoj operaciji.

2 Naravno, u nastavku standardizovan sadržaj zapovesti na uobičajen način.

3 Svi ostali tabulatori koje smo pomenuli su vrlo slični, s tim što se
4 odnose na druge operacije i češće nose naziv "Zapovest" od naziva "Naređenje",
5 koje je citirano u tabulatoru 148.

6 P: Generale, da li se ove zapovesti ili naredbe u tabulatorima 145, 6,
7 7, 8 i 9, sve odnose na antiterorističke aktivnosti gde zajedno deluju vojska i
8 policija?

9 O: Tako je, sve se odnose na antiterorističke operacije, s tim što se
10 one izvode u različitom vremenu i na različitom prostoru, a u njima učestvuju
11 različite vojne i policijske jedinice.

12 P: Zapovest u tabulatoru 145, koji datum nosi?

13 O: Zapovest u tabulatoru 145 nosi datum 20.05.1999. godine.

14 P: A u tabulatoru 146?

15 O: 146, 27.05.1999. godine.

16 P: Tabulator 147?

17 O: Nosi naziv... nosi datum 20.04.1999. godine.

18 P: 24. april?

19 O: Tako je.

20 P: 148 smo videli. Sad 149.

21 O: 149 nosi datum 22.05.1999. godine.

22 P: Da li je tokom agresije NATO pakta na Saveznu Republiku još...

23 Jugoslaviju došlo do pretpotčinjavanja snaga policije Srbije Vojsci Jugoslavije?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Došlo je do pretpotčinjavanja policije Vojsci Savezne Republike
2 Jugoslavije, ali ovaj odgovor zasluđuje malo detaljnije objašnjenje.

3 P: Pa, evo, pokušaćemo da... da kroz pitanja dođemo do toga. Prvo,
4 recite da li je u propisima predviđeno pretpotčinjavanju policije vojsci u
5 slučaju rata i da li je ono bilo ograničeno po zadacima i prostoru.

6 O: Upravo tako. Dakle pretpotčinjavanje policijskih jedinica vojsci
7 predviđeno je u Zakonu o odbrani SRJ, i to je član 17, koji smo pre nekoliko
8 trenutaka pomenuli. U skladu sa tim članom doneta je naredba o pretpotčinjavanju
9 snaga i organa unutrašnjih poslova Vojsci Jugoslavije, ali to pretpotčinjavanje,
10 kao što sam rekao, bilo je ograničeno po zadatku jer se odnosilo samo na
11 izvođenje borbenih operacija, odnosno antiterorističkih operacija, zatim bilo je
12 ograničeno po jedinicama policije jer se odnosilo samo na određene jedinice
13 policije, koje su, u skladu sa zapovestima koje smo prethodno videli, uključene
14 u pojedinačne operacije.

15 Osim toga pretpotčinjavanje je bilo ograničeno i prostorom, a i
16 vremenom, što znači da se pretpotčinjavanje poli...policijskih jedinica
17 vojnoj... voj...vojsci mog...moglo, odnosno može svesti na donošenje plana za
18 izvođenje antiterorističkih operacija i na donošenje, odnosno izdavanje
19 zapovesti koje smo u odgovoru na prethodno pitanje citirali.

20 P: Generale, ja sam Vas pitao "u propisima"; Vi ste pomenuli ovaj član
21 17 Zakona o odbrani Jugoslavije. On se nalazi u tabulatoru 4. Ja ću ga samo u
22 najkraće citirati. To je sve prevedeno. "U slučaju neposredne ratne opasnosti,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 ratnog stanja ili vanrednog stanja, jedinice i organi unutrašnjih poslova mogu
2 biti upotrebljeni za izvršavanje borbenih zadataka."

3 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, prevodioci Vas
4 mole da im kažete koji je to dokument kako bi mogli pratiti ono što čitate.

5 OPTUŽENI: To je tabulator 4, strana 2, član 17 Zakona o odbrani
6 Jugoslavije, na koji se pozvao svedok u odgovoru na moje pitanje da li je
7 postojao propis u vezi sa pretpotčinjavanjem, i on je ukazao na taj član Zakona
8 o odbrani.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Pre nego što nastavite, želim pitati
10 svjedoka, možda i Vas, ali, zapravo, više svjedoka, postoji li neko posebno
11 značenje u riječi "pretpotčinjavanje". Zašto ne samo "potčinjavanje"? U čemu je
12 značaj ovoga "pred", na engleskom "re"? Dakle znači da je netko ponovo potčinjen
13 nekome?

14 SVEDOK: Gospodine predsedavajući Sudskog veća, naravno da je reč o
15 sinonimima. Dakle imaju isto značenje, ali prosto, tako je napisano u zakonu.

16 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, jedinice MUP-a su podčinjene svojim
17 komandama, a u slučaju ratne opasnosti Zakon previđa da se pretpotčine i
18 komandama vojske u okvirima mogućih borbenih dejstava u zoni odgovornosti i
19 vojnih komandi.

20 Ne znam da li je "re" najsrećnije rešenje, ali ja nemam bolje. Samo to
21 je pretpotčinjavanje, nije ponovo potčinjavanje.

22 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala na objašnjenju.

23 OPTUŽENI: A piše u zakonu, i onda će Vam, verovatno, biti jasno na šta
24 se odnosi.

25 Član 17 dakle kaže: "U slučaju neposredne ratne opasnosti, ratnog stanja
26 ili vanrednog stanja, jedinice i organi unutrašnjih poslova mogu biti

27

28

29

30

1 upotrebljeni za izvršavanje borbenih zadataka, odnosno obezbeđenje borbe ili
2 pružanje oružanog otpora. Te jedinice i organizacije u izvršavanju borbenih
3 zadataka potčinjavaju se starešini Vojske Jugoslavije, koji komanduje borbenim
4 dejstvima." Ovde je u Zakonu upotrebljen je izraz "potčinjavaju se starešini
5 Vojske Jugoslavije, koji kombinuje... komanduje borbenim dejstvima."

6 Dakle to je, kad je reč o propisima, osnov za to pretpotčinjavanje.

7 G. MILOŠEVIĆ:

8 P: E, sada recite, generale, da li je u vezi sa pretpotčinjavanjem
9 policije vojsci bilo kakvih problema.

10 O: Pa, može se reći da je bilo određenih problema koji se, pre svega,
11 svode na različito tumačenje akata o potčinjavanju ili pretpotčinjavanju na
12 različitim, pre svega, nižim nivoima i u vojsci, i u policiji, ali ti problemi
13 nakon određenih konsultacija u vezi sa različitim tumačenjem tih akata su
14 prevaziđeni i, kao što sam rekao, pretpotčinjavanje ili potčinjavanje se svelo
15 na planiranje antiterorističkih operacija od strane vojnih komandi i na
16 izdavanje naređenja, odnosno zapovesti, za izvođenje zajedničkih operacija od
17 strane vojnih i policijskih jedinica.

18 P: Dobro. A da li se pretpotčinjavanje odnosilo na sve oblasti rada
19 policije i na sve policijske jedinice ili na policijske jedinice koje učestvuju
20 u borbenim dejstvima, odnosno u toj borbi protiv terorizma u zoni odgovornosti
21 komandanta kome su potčinjene?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 17.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Naravno, pretpotčinjavanje se odnosilo samo na određene zadatke, samo
2 na određene jedinice, samo dok traju ti zadaci i samo na prostoru na kojima se
3 ti zadaci izvode. Van toga i vojska, i policija su izvršavale svoje zadatke,
4 odnosno zadatke iz svoje nadležnosti, a, naravno, u izvršavanju tih zadataka iz
5 svoje nadležnosti one su ostvarivale horizontalnu koordinaciju, odnosno
6 saradnju, razmenu informacija, itd.

7 P: Dobro. Generale, mi smo videli kako to stoji u propisu gledajući u
8 ovaj kratki stav u tabulatoru 4. Sada ću Vas zamoliti da se vidi kako je to
9 izgledalo praktično. Imamo tabulatore 45, 46, 7, 8, 9, 50 i 51. Otvorite, molim
10 Vas, tabulator 45. Ovo je samo jedna stranica.

11 O: Da, otvorio sam.

12 P: Da li ste ga... da li ste ga našli?

13 O: Jesam, jesam.

14 P: To je naredba komandanta Prištinskog korpusa.

15 O: Tako je.

16 P: Od 20. aprila 1999. godine.

17 O: Tako je.

18 P: Na... o... na njoj...

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ovo opet nije
20 prevedeno.

21 OPTUŽENI: Evo, možemo da stavimo na grafoskop. Ja verujem da jeste.
22 Možda to nije razvrstano, ali verujem da su svi ovi dokumenti prevedeni,
23 gospodine Robinson.

24 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Tabulator 46 je preveden.

25 G. MILOŠEVIĆ:

26 P: Generale...

27 O: Izvolite!

28 P: Možemo li da... da samo, pošto /nečujno/.

29 PREVODILAC: Mikrofon, molim.

30

1 G. MILOŠEVIĆ:

2 P: ...na jednom listu tabulator četrdeset i... Evo ga, to je...

3 Tabulator 46 ćemo uzeti. Dakle, molim Vas, objasnite šta piše ovde:

4 "Pretpotčinjavanje jedinice /nečujno/ poslova /nečujno/ MUP /nečujno/.

5 PREVODILAC: Mikrofon nije uključen.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Molim da se uključi mikrofon.

7 Ustvari, tko to uključuje i isključuje. Da li to radi tehnička soba ili gospodin

8 Milošević?

9 Onda molim našu tehničku kontrolu da uključi mikrofon.

10 OPTUŽENI: /nečujno/ uključen. Vidim da je svetlo upaljeno.

11 SVEDOK: Ako modu da...

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: Izvolite, generale.

14 O: ... odgovorim na pitanje. Dakle reč je o naređenju komandanta

15 Prištinskog korpusa o potčinjavanju jedinica i organa unutrašnjih poslova MUP-a

16 Republike Srbije u zonama odgovornosti brigada. Ovo naređenje nosi datum

17 20.04.1999. godine. Poziva se na naređenje štaba Vrhovne komande u preambuli

18 samog naređenja i njime se naređuje ono što smo u preth... u prethodnom odgovoru

19 detaljnije objasnili.

20 U tački 1 kaže se: "Jedinice i organe unutrašnjih poslova MUP-a Srbije,

21 u zonama odgovornosti brigada pre... pretpotčiniti komandama brigada za

22 izvršavanje borbenih zadataka." - tačka 1.

23 U tački 2: "U skladu sa organizacijom organa jedinica MUP-a i

24 razmeštajem na teritorij u zoni odgovornosti brigada, planovima upotrebe

25

26

27

28

29

30

1 regulisati konkretne obaveze u izvođenju borbenih dejstava na... po nivoima
2 komandovanja."

3 Ne znam da li ima potrebe dalje da čitam?

4 P: Samo Vam skrećem pažnju još na dr...drugi stav tačke 4, koji kaže: "U
5 vreme kad se ne izvode..."

6 O: Tako je.

7 P: "... borbeno dejstva, snage MUP-a se angažuju za izvršavanje ostalih
8 namenskih zadataka po planovima i narednjima štaba MUP-a za Kosovo i Metohiju."

9 O: Tako je, to je upravo ono što smo objasnili u odgovoru na prethodno
10 pitanje.

11 P: Dobro. Možemo li da zaključimo sa ovom temom, generale? Da li su ove
12 sve ove naredbe u tabulatorima 45 do 51 sasvim precizna konkretizacija ovog
13 pretpotčinjavanja?

14 O: Svi ovi tabulatori od 45-og pa nadalje, zaključno sa...

15 P: 51-im.

16 O: ...51-im, odnose se, ustvari, na ovu naredbu o pretpotčinjavanju, i
17 može se reći, bliže je konkretizuju u pojedinim pitanjima.

18 P: Dakle da li je... Znači pretpotčinjavanje policije u zoni dejstva
19 određene brigade, to znači da je jedinica policije u zoni dejstva određene
20 brigade vojske u zoni odgovornosti pretpotčinjena komandantu brigade?

21 O: Tako je. U izvođenju ovih zadataka o kojima smo pričali.

22 P: I to samo u izvođenju tih zadataka?

23 O: Tako je.

24 P: U svim drugim poslovima radi svoje redovne policijske poslove...

25 O: Tako je.

26 P: ... za koje ima...

27 O: Poštuje svoj lanac...

28 P: ... poštuje svoj lanac komandovanja i nezavisno deluje od vojske.

29 O: Tako je. Dakle mogao bi samo da dodam da nisu ni na koji način vojsci
30 bili pretpotčinjeni poslovi policije. Dakle bilo je određenih tumačenja, kada

1 smo govorili o problemima, da je potrebno pretpotčiniti kompletnu nadležnost
2 policije vojsci, što, naravno, nije bilo niti logično, niti je smisao naredbe
3 bio taj, tako da je policija i u ratnim uslovima, praktično, izvršavala sve
4 svoje poslove iz svoje mirnodopske nadležnosti.

5 P: Ja se nadam da ste ovo objasnili.

6 Generale, sad ćemo preći na drugu temu... na sledeću temu. Ona se odnosi
7 na zajedničku komandu na Kosovu i Metohiji. Molim Vas, postavicu Vam jedno
8 precizno pitanje. Pažljivo ga čujte. Da li Vam je poznato da je tokom 1998. i
9 1999. godine na Kosovu delovao komandni organ pod nazivom "zajednička komanda"?

10 O: Precizno i najkraće, nije postojao komandni organ pod nazivom
11 "zajednička komanda" na Kosovu i Metohiji tokom 1998. i 1999. godine.

12 P: Dobro. Znači nije postojao komandni organ pod nazivom "zajednička
13 komanda"?

14 O: Tako je

15 P: A da li ste Vi čuli za naziv "zajednička komanda" vezan za taj period
16 na Kosovu i Metohiji?

17 O: Čuo sam za taj pojam, ali, naravno, on se nije odnosio na komandni
18 organ, već je predstavljao nešto sasvim drugo.

19 P: Dakle nije bio komandni organ, nego šta je bio? Ako kažete "nešto
20 sasvim drugo", šta je to sasvim drugo?

21 O: Pa, pod tim pojmom, dakle pod po... terminom "zajednička komanda" na
22 Kosovu i Metohiji tokom 1998. godine, do uspostavljanja Verifikacione misije na
23 Kosovu i Metohiji, taj pojam je dakle korišćen za horizontalnu koordinaciju i
24 saradnju između vojnih, policijskih organa i državnih organa na svim nivoima. I

25

26

27

28

29

30

1 u praktičnom smislu, ta zajednička komanda je predstavljala, praktično, seriju
2 sastanaka na kojima su prisustvovali predstavnici vojske, policije i državnih
3 organa na kojima su razmenjivali informacije i podatke od značaja za sve te tri
4 kategorije učesnika, a nakon tih sastanaka, svako je radio poslove iz svoje
5 nadležnosti.

6 P: Generale, da li je ovaj vid saradnje... Dakle Vi ste objasnili sad da
7 je taj izraz upotrebljavan... on je bio u redovnoj upotrebi, koliko sam razumeo
8 ovo što Vi kažete, 1998. godine, do dolaska Verifikacione misije, i da je to bio
9 metod rada...

10 O: Može se tako reći.

11 P: ... dakle horizontalna saradnja organa. Da li ste to tako objasnili?

12 O: Tako. Dakle to što je označavao taj pojam moglo bi se objasniti i
13 poj...pojmom koordinaci... horizontalne koordinacije u svakom smislu, ali se
14 nikako ne može uključiti pojam subordinacije ili pretpotčinjavanje.

15 P: Dobro, jeste Vi bili na nekom od tih sastanaka te koordinacije koja
16 je nazivana "zajednička komanda"?

17 O: Jesam, ali na desetinu, otprilike, takvih sastanaka.

18 P: Dobro. Da li je ovaj vid saradnje pod tim nazivom u bilo kom pogledu
19 izlazio izvan okvira lanca komandovanja bilo u policiji, bilo u vojsci, i da li
20 je na bilo koji način narušavao redovni lanac komandovanja bilo u policiji, bilo
21 u vojsci?

22 O: Nije. Dakle ovaj vid horizontalne koordinacije i saradnje ni na koji
23 način nije narušavao lance rukovođenja i komandovanja niti u vojsci, niti u
24 policiji. Svako je dosledno poštovao svoj vertikalni lanac rukovođenja, odnosno

25

26

27

28

29

30

1 komandovanja.

2 P: Generale, ja Vam postavljam ova pitanja zato što je ovde izneta
3 tvrdnja da je taj pojam, "zajednička komanda", predstavljala neki komandni organ
4 koji je bio izvan lanca komandovanja po vertikali u vojsci i policiji. Da li
5 imate bilo kakav podatak o tome da je ova koordinacija na Kosovu i Metohiji,
6 između vojske i policije i državnih organa, koja je nosila naziv "zajednička
7 komanda", na bilo kakav način izlazila izvan redovnog lanca komandovanja koji je
8 ustanovljen na osnovu propisa?

9 O: Svi lanci komandovanja u to vreme na Kosovu i Metohiji bili su u
10 skladu sa propisima. Dakle ova... ovaj metod rada ili ova horizontalna
11 koordinacija ni na ko... ni na kakav način nije uticala na lanac rukovođenja
12 niti u vojsci, niti u policiji.

13 P: Dobro.

14 O: Ona je samo doprinosila kvalitetnijem funkcionisanju i jedne, i druge
15 strukture, zbog česte razmene korisnih informacija o situaciji u prostoru.

16 P: Dobro. Za ovu priliku samo za potrebe razjašnjavanja ove tvrdnje da
17 je taj oblik rada bio, na neki način, izdvojen iz redovnog lanca komandovanja,
18 molim Vas da pogledate tabulator 144. To je zapisnik sa sastanka kod mene, 2.
19 novembar 1998. godine.

20 Da li ste našli...

21 O: Samo trenutak.

22 P: ... taj dokument?

23 O: Jesam.

24 P: Mi ćemo se vratiti kasnije na ovaj dokument vezano za neka druga
25 pitanja, ali sada želim da samo na bazi ovog dokumenta ustanovimo da li ima ovde
26 ikakvog... da li se ovde jasno vidi da... da su svi organi u lancu komandovanja,
27 a ne izvan lanca komandovanja. Ja ću Vam postaviti nekoliko pitanja.

28 Dakle ovde se kaže na samom početku - pošto je ovo zapisnik koji je
29
30

1 pravio načelnik vojnog kabineta - na samom početku govori se redosled izlaganja
2 koje će... koji će oni izneti kao predloge zajedničke komade. Dakle da li se
3 ovde vrlo jasno kaže: "Predlozi zajedničke komande"?

4 O: Kaže se.

5 P: Da li na dnu prve strane kaže, pošto prvi govori poš... pošto sam ja
6 otvorio sastanak, komandant Prištinskog korpusa...

7 G. NICE: [simultani prevod] Osim ako ja nemam pred sobom pogrešan
8 dokument, hteo bih samo da kažem da nemamo prevod ovog dokumenta.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Dokument nije preveden, a vidim da
10 dokument ima nekih petnaestak strana.

11 G. NICE: [simultani prevod] Ukoliko će se govoriti o ovom dokumentu,
12 trebalo bi ga staviti, naravno, uz Vaše dopuštenje, na grafoskop, kako bismo
13 barem videli o čemu se radi.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, dozvolićemo
15 Vam da se osvrnete na ovaj dokument. Molim da se bavite kratkim paragrafima, a
16 da se dokument stavi na grafoskop.

17 OPTUŽENI: Evo, stavite prvu stranu na grafoskop. Dakle na dnu strane se
18 vidi zapis o... Podignite malo, molim Vas, pa ćemo vratiti posle. E, sad se vidi
19 sve. Sad se vidi cela strana, tako da može cela strana i da ostane u... na
20 grafoskopu.

21 G. MILOŠEVIĆ:

22 P: Kaže: "Komandant Prištinskog korpusa general-potpukovnik Nebojša
23 Pavković podneo je sažet izveštaj o realizovanju plana suzbijanja terorizma,"
24 itd.

25 I onda kaže: "Govoreći u ime zajedničke komande za Kosovo i Metohiju..."
26 Dakle ovde se nesumnjivo govori o tom terminu zajednička komanda za Kosovo i
27 Metohiju. Je li to nesumnjivo, generale?

28 O: Tako je.

29

30

1 P: E, sad...

2 OPTUŽENI: Molim vas, nemojte da izgubite ovaj gore... ovaj gore deo
3 gde... gde su popisani učesnici sastanka.

4 G. MILOŠEVIĆ:

5 P: Generale, u vreme kad podnosi ovaj izveštaj, general Pavković je
6 komandant Prištinskog korpusa.

7 O: Tako je.

8 P: Samo želim da se vidi sad lanac komandovanja. Da li je on podređen
9 komandantu 3. armije?

10 O: Naravno da jeste.

11 P: A da li je komandant 3. armije podređen načelniku Generalštaba?

12 O: Jeste.

13 P: E, sad Vas pitam: da li na ovom sastanku, gde general Pavković
14 referiše o ovim pitanjima koja su... prisustvuje komandant 3. armije?

15 O: Prisustvuje. To je general pukovnik Dušan Samardžić. Vidi se ovde.
16 Pokazujem.

17 P: Šesti red odozdo piše "komandant 3. armije general pukovnik Dušan
18 Samardžić".

19 O: Jeste.

20 P: Dobro. A komandantu 3. armije je nadređen...

21 O: Načelnik Generalštaba.

22 P: Načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije.

23 O: Jeste. U to vreme to je bio general pukovnik Momčilo Perišić. Vidi se...

24 P: Momčilo Perišić. Evo, u sredini ovog navedenog "načelnik Generalštaba
25 Vojske Jugoslavije general pukovnik Momčilo Perišić". Dakle da li su po vojnoj
26 liniji sve karike iznad Pavkovića - dakle komandant Prištinskog korpusa
27 referiše; prisutan je njegov komandant 3. armije, kome on lično odgovara;
28 prisutan je načelnik Generalštaba, kome odgovara komandant 3. armije; i prisutan
29 je predsednik republike, naravno, kome odgovara načelnik Generalštaba - da li je
30 to potpuni lanac komandovanja? Da li je izostala bilo koja karika?

1 O: Tako je. Ovde je prisutan... ovde su prisutni svi predstavnici tog
2 kompletnog vojnog lanca rukovođenja.

3 P: Dobro. E, sada pogledajte... pogledajte... Saću da vidim samo na
4 kojoj strani. Na strani 7.

5 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Gospodine Stevanoviću, da li ste Vi
6 prisustvovali ovom sastanku?

7 SVEDOK: Gospodine sudija, to se vidi u ovom uvodnom delu, u trećem redu
8 odozdo.

9 G. MILOŠEVIĆ:

10 P: E, sada, mi smo videli sada prisutne po celom lancu komandovanja,
11 znači od komandanta Prištinskog korpusa, komandanta 3. armije, načelnika
12 Generalštaba, predsednika Republike.

13 Sada da pogledamo na strani 7 - vidi se da je ovde izlagao general
14 Sreten Lukić, general policije, koji je bio, kako smo videli po onom rešenju u
15 tabulatoru 10, komandant štaba MUP-a.

16 O: Tako je.

17 P: On tu izlaže. To vidimo, je l' tako?

18 O: Jeste.

19 OPTUŽENI: E, sada, vratite na prvu stranu, molim vas.

20 G. MILOŠEVIĆ:

21 P: Da li sastanku prisustvuje general pukovnik Vlastimir Đorđević, koji
22 je neposredno nadređen Sretenu Lukiću?

23 O: Prisustvuje.

24 P: Načelnik Resora javne bezbednosti?

25 O: Tako je.

26 P: Da li sastanku prisustvuje neposredno nadređeni načelniku Resora
27 javne bezbednosti, ministar unutrašnjih poslova Vlajko Stojiljković?

28 O: Prisustvuje, ali teško mogu da ga nađem.

29

30

1 P: Evo, prvi, drugi, treći, četvrti, peti red odozgo. Piše "ministar
2 unutrašnjih poslova Republike Srbije Vljako Stojiljković".
3 O: Tako je.
4 P: Dobro. Da li sastanku prisustvuje predsednik Republike Srbije Milan
5 Milutinović?
6 O: Prisustvuje.
7 P: Dakle naravno tu... tu su... tu... tu ste i Vi, i još drugi učesnici
8 iz bezbednosti vojne, civilne, itd. Da li... Ali gledam ovaj, znači, lanac
9 komandovanja. Da li su sve karike iznad Lukića prisutne na sastanku, znači od
10 njega do predsednika Republike Srbije?
11 O: Jesu, naravno. Niko u tom lancu u ovom slučaju nije bio preskočen.
12 P: Dobro. Ja se nadam da je ovo dovoljno za ovu tvrdnju da je nešto
13 bilo izvan lanca komandovanja, pogotovu ovaj oblik koordinacije.
14 Saću da pređem na jednu drugu temu, generale. Ona se tiče lokalnog
15 obezbeđenja, odnosno lokalne policije i mera poverenja na Kosovu i Metohiji.
16 Molim Vas da kažete šta se podrazumeva pod pojmom "lokalno obezbeđenje
17 na Kosovu i Metohiji" i šta je bio cilj i smisao uspostavljanja lokalnog
18 obezbeđenja na Kosovu i Metohiji?
19 O: Lokalno obezbeđenje na Kosovu i Metohiji podrazumevalo je posebno
20 organizovan sistem angažovanja lokalnih Albanaca za održavanje reda i neki... i
21 obavljanja nekih drugih poslova u svojoj lokalnoj zajednici. Osnovni cilj
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 uspostavljanja ovakvog sistema lokalnog obezbeđenja bio je uspostavljanje i
2 razvijanje mera poverenja između lokalne albanske zajednice i pripadnika
3 policije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije.

4 P: Generale, ko su bili pripadnici te lokalne policije, odnosno tog
5 lokalnog obezbeđenja?

6 O: Pripadnici lokalnog obezbeđenja bili su, kao što sam rekao, lokalni
7 Albanci koji su prihvatili rad u sastavu lokalne policije i uslove koji su bili
8 predviđeni ugovorom koji su ta lica zaključivala sa organima lokalne samouprave.

9 P: Molim Vas da pogledate tabulator 26. Tu je sasvim konkretno spisak
10 lokalne policije za jedan... ovde smo uzeli jedan primer, opština Đakovicu
11 /Gjakovë/.

12 O: Tako je. To je spisak pripadnika lokalne policije u opštini Đakovica
13 u jednom određenom trenutku. Naravno, ovde bih zamolio možda da ne koristimo
14 imena pojedinaca radi njihove bezbednosne zaštite - ako je to, naravno, moguće.

15 P: Pa ja se nadam da je moguće, mada je to bilo tada poznato.

16 O: Jeste. Tako je.

17 P: Međutim imate pravo da to tražite i ja ću zamoliti gospodina
18 Robinsona da se ovome izade u susret.

19 O: Dakle imamo dva spiska, naravno: ovaj jedan, koji je više
20 horizontalan, i ovaj jedan vertikaln. Imena su, verovatno, ista, ali su
21 vertikalne kolone nešto različite. Iz ovog prvog spiska se vide dakle njihova
22 imena, zatim selo za koje su zaduženi, njihov matični broj, podaci o uniformi i
23 podaci o oružju, odnosno o službenim pištoljima.

24 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, koliko sam
25 shvatio zatražili ste da se imena sa ovog spiska ne spominju, zar ne? Ali morate
26 da iznesete razlog za tako nešto budući da, kao što znate, radi se o javnom
27 suđenju.

28 OPTUŽENI: General Stevanović je ukazao da bi mogli pojedinci koji su još
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 17.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 preživeli - mada ja verujem da su mnogi od ovih ljudi ubijeni - koji su još
2 preživeli da imaju probleme, jer oni su bili lokalni policajci koji su bili meta
3 UČK /UČK/ sve vreme terorističkih aktivnosti i posle... i posle 2000. godine...
4 i posle 1999. godine. Pretpostavljam da je to razlog zbog koga general predlaže
5 da se ne stavljaju imena na grafoskop.

6 [Sudije većaju]

7 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice?

8 G. NICE: [simultani prevod] Pa, pravo da vam kažem, nije mi jasno koji
9 su razlozi, budući da su ovi ljudi tada, u ono vreme... odnosno znalo se šta
10 rade u ono vreme. Sad ne vidim koji je sada rizik da se navedu imena ljudi za
11 koje se znalo šta se radilo.

12 SUDIJA BONOMOY: [simultani prevod] Ali mislim da je na optuženom da
13 odluči kako će izvoditi dokaze. Ukoliko želi da se koristi samo brojkama, to je
14 na njemu da odluči.

15 G. NICE: [simultani prevod] Ako želi da se koristi samo brojkama, i ako
16 ubedi Veće da dokument ne treba da se stavi na grafoskop, i ako ja tokom
17 unakrsnog ispitivanja ne budem spominjao ta imena, onda ste u pravu. Ali ipak
18 mislim da se radi o jednom neprikladnom načinu prezentovanja dokaza budući da
19 svi dokumenti bi trebali da budu javni, osim ako se ne iznese valjan razlog za
20 suprotno.

21 SVEDOK: /nečujno/ ako dozvolite ja bih... Ja nisam...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, izvolite.

2 SVEDOK: /nečujno/ predsedavajući Suda, ja nisam pretpostavio da to može
3 biti jako komplikovano, ali, imajući u vidu, zaista, činjenicu da su oni bili
4 opšte poznati ljudi tamo i da su nosili javno uniformu i ostale oznake lokalne
5 policije, ja, eto, odustajem od svog predloga da ne bismo suviše komplikovali.
6 Namera mi je bila samo da, eventualno, zaštitimo pojedince od nekih problema
7 koje bi, eventualno, mogli imati pored svega šta je rekao gospodin tužilac.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] U redu. Nastavićemo na uobičajen
9 način.

10 OPTUŽENI: Dobro, nastavićemo na uobičajen /nečujno/.

11 GĐA PREVODILAC: Mikrofon nije uključen.

12 OPTUŽENI: Nastavićemo na uobičajen način, ali ja ću, iz obzira prema tim
13 ljudima, da preskočim imena, što, naravno, ne obavezuje gospodina Nicea da ih
14 preskoči. Ja ne želim da ih ja... moje pominjanje dovede u... u neprijatnost, a
15 spisak je javan, samo ne bi ga stavljao na grafoskop.

16 G. MILOŠEVIĆ:

17 P: Generale, ovde se vidi po selima, tamo gde ih ima dvojica ili...
18 uglavnom dvojica... Tu je ovaj krupnije odštampan broj, tako da u prvom spisku
19 ovaj broj obuhvata, koliko se iz njega može videti, 30 sela u kojima je, samo u
20 toj opštini, u Đakovici, funkcionisalo... funkcionisala ova lokalna policija.

21 O: Tako je. Ovi krupni brojevi označavaju sela, a ovi sitni iza njih
22 označavaju redni broj pripadnika lokalnog obezbeđenja.

23 P: Dobro. To je... to je veoma pregledno. Ovde je dato i ime svakog
24 sela, unet je matični broj lica koje je pripadnik lokalne policije, uneta je
25 rubrika da li je primio uniformu, da li je primio oružje - u ovom slučaju radi
26 se o pištolju...

27 O: Tako je.

28 P: ... kalibra 7,65 milimetara. Dakle ovo je spisak za opštinu Đakovicu.

29

30

1 O: Jeste.

2 P: Recite, generale, da li je u mestima gde je upo...uspostavljeno ovo
3 lokalno obezbeđenje koje vidimo na spisku u tabulatoru 26 bilo potrebe za
4 prisustvom pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova.

5 O: Pa, ta potreba za uspostavljanjem lokalnog obezbeđenja bitno je
6 smanjena, ali, naravno, policija je nastavila da obavlja svoje dužnosti, ali,
7 kažem, u znatno smanjenom prisustvu u ovim mestima u kojima je lokalno
8 obezbeđenje održavalo red i mir.

9 P: Dakle tamo gde nije bilo... nastojalo se da tamo gde nema nekog
10 razloga ili nije pozvana, policija ne ulazi u ta čisto albanska sela, koja je
11 birala svoje lokalno... svoje lokalne policajce.

12 O: Kako sam u početku rekao, osnovni cilj ovog sistema bio je upravo taj
13 da lokalni Albanci shvate da policija nema cilj, sam po sebi, da bude prisutna u
14 tom selu, već ima cilj da u selu vlada red i mir, pa ukoliko oni prihvataju da
15 obezbede takav red i mir, onda je policija prihvatila da tamo odlazi samo u
16 slučaju potrebe, odnosno u slučajevima u kojima pripadnici lokalnog obezbeđenja
17 nisu u mogućnosti ili nemaju ovlašćenja da završe odgovarajući posao u vezi sa
18 konkretnim događajem.

19 P: Recite na koji način i pod kojim uslovima su regrutovani i angažovani
20 pripadnici lokalnog obezbeđenja.

21 O: Pripadnici lokalnog obezbeđenja regrutovani su i angažovani u ovom
22 sistemu po principu dobrovoljnosti, uz uslov da prihvate uslove iz ugovora koji
23 su nakon toga zaključivali sa organima lokalne samouprave, a ti ugovori su
24 propisivali i njihova ovlašćenja, prava i dužnosti.

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Ajmo da pogledamo jedan ugovor. Imamo u tabulatoru 24 jedan
2 konkretan ugovor.

3 O: Tako je. Ovo je... ovo je /nerazgovetno/.

4 P: To je... to je 1. januar 1999. godine. Dakle između tog lica koje...
5 koje postaje lokalni policajac...

6 O: Dakle zaključuje se ovaj ugovor, kojim se definišu njegova prava,
7 ovlašćenja i obaveze, a koji zaključuje to lice sa preds...predstavnikom
8 lok...lokalne samouprave, konkretno, ovde sa predsednikom Skupštine opštine
9 Đakovica.

10 P: Dobro. Da li su meštani sela u kojima je angažovano, odnosno u kojima
11 je uspostavljena ova lokalna policija, imali uticaj na izbor tih policajaca? Je
12 li su ih oni sami birali ili im je neko spolja to predlagao?

13 O: U principu, oni su sami trebali da izaberu svoje predstavnike u koje
14 imaju poverenje i koji će moći da zastupaju njihove interese pred lokalnom
15 samoupravom i pred policijom. To će se videti iz jednog dokaznog predmeta. U
16 ovom trenutku ne mogu da se setim tačno o kome je reč.

17 P: Dobro. Da pogledamo samo ovaj ugovor. Znači ime i prezime je dato i
18 onda kaže: "odnose se na obezbeđenje," pa onda kaže se: "pod 1. infrastruktura,
19 zdravstvene zaštite, snabdevanje hranom, održavanje javnog reda i mira," - to je
20 klasičan policijski posao - "kontrola i evidentiranje lica koja dolaze, borave
21 ili prolaze kroz mesto, i drugih uslova za normalan život građana."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To su, praktično, bili njihovi poslovi, odnosno njihov delokrug zbog
2 kojeg su primali nadoknadu i zbog kojeg su bili angažovani. Za... iz
3 bezbednosnog aspekta posmatrano, ovde je, naravno, najvažnija ova tačka 4.

4 P: Da. U članu 3 piše: "Kordinator lokalnog obezbeđenja ima legit..."
5 Svaki... svaki ovaj pripadnik ovog lokalnog obezbeđenja?

6 O: Tako je.

7 P: "... ima legitimaciju radi identifikacije pred trećim licima." Znači
8 on ima neku legitimaciju sličnu policijskoj. Da li je to tako ili ne?

9 O: Tako je, tako je. Mislim da imamo kopiju te legitimacije u prilogu, u
10 tabulatoru dvadeset...

11 OPTUŽENI: Ta je kopija te legitimacije u tabulatoru 25, pa molim da se
12 stavi na grafoskop. Ovo je fotokopija. Dobro, ne mora se stavljat' na grafoskop
13 ova prva strana, gde je ime i prezime.

14 G. MILOŠEVIĆ:

15 P: Ali budite ljubazni, pročitajte šta piše. Da li ovde na poleđini, kao
16 i na... na prvoj st... na... na... na... na licu, piše Republika Srbija na
17 srpskom i na albanskom?

18 O: Tako je. /nerazgovetno/

19 P: U prvom redu piše "Republika Srbija", pa onda "Republika e Serbise".

20 O: Jeste.

21 P: A onda ispod toga "Autonomna Pokrajina Kosovo i Metohija", pa onda
22 isto u horizontalnom na albanskom, Autonomna Pokrajina Kosovo i Metohija.

23 O: Tako je.

24 P: Piše "Lokalno obezbeđenje" na srpskom i albanskom. Onda "Opština", na
25 srpskom i albanskom; "Selo", na srpskom i albanskom; ime i prezime, i broj.

26

27

28

29

30

1 O: Tako je.

2 P: Šta piše na poledini ove legitimacije lokalnog obezbeđenja?

3 Pročitajte ovaj tekst na srpskom, a isti je i na albanskom.

4 O: Tako je. Ovaj tekst je na poledini legitimacije napisan na srpskom i
5 na albanskom, a na srpskom glasi: "Imalac ove legitimacije ovlašćen je da radi
6 na obezbeđenju infrastrukture, zdravstvene zaštite, snabdevanja hranom
7 održavanja ja...javnog reda i mira, drugih uslova za normalan život građana;
8 izdaje upozorenja, legitimiše, privremeno liši slobode lice; upotrebi sredstva
9 prinude i nosi vatreno oružje."

10 Dakle to su poslovi i ovlašćenja koja su iz ugovora preneti na ovu
11 legitimaciju pripadnika lokalnog obezbeđenja.

12 P: Dakle on može i da liši slobode, i da upotrebi sredstva prinude, i
13 nosi oružje.

14 O: Tako je.

15 P: Recite, generale, da li su pripadnici te lokalne policije imali
16 uniforme.

17 O: Jesu, s tim što su uniforme rađene praktično kontinuirano i prvi
18 period njihovog angažovanja najverovatnije nisu imali uniformu, dok se ne stvore
19 uslovi da se uniforma obezbedi. Ali bilo je predviđeno da svaki pripadnik
20 lokalnog obezbeđenja ima uniformu i najveći broj njih je imao, što se, naravno,
21 vidi iz ovog spiska koji smo prethodno pogledali.

22 P: Pa, skoro svi su...

23 O: Imali uniforme.

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: ... po ovom spisku, imali uniforme.
- 2 O: Da.
- 3 P: Da li se ta uniforma u nečemu razlikovala od uniforme policije?
- 4 O: Pa, razlikovala se neznatno, ali ne bih mogao baš da opišem detalje.
- 5 P: U svakom slučaju, napravljena je razlika da se razlikuje taj lokalni
6 policajac od policajca koji je pripadnik Ministarstva unutrašnjih poslova?
- 7 O: Tako je.
- 8 P: Kao što se i ova legitimacija u nečemu razlikuje od policijske.
- 9 O: Jasno.
- 10 P: Dobro. A gde je započela ta primena te ideje o lokalnom obezbeđenju?
- 11 O: Pa, ova ideja je započela upravo u opštini Đakovica i, po mojim
12 saznanjima, tamo je imala najviše uspeha. Naravno, aktivnosti, u tom smislu,
13 organizovane su i u drugim opštinama, odnosno u svim opštinama sa albanskim
14 stanovništvom.
- 15 P: A kakve su rezultate rada imali pripadnici lokalnog obezbeđenja koje
16 smo... koje smo ovde pominjali?
- 17 O: Pa, mi smo u policiji bili zadovoljni time kako su oni funkcionisali,
18 pre svega zbog činjenice da je policija u ta sela odlazila manje i ređe, što je
19 bio i jedan od ciljeva uspostavljanja celog sistema. A bilo je u značajnoj meri
20 konkretnih rezultata koje su imali pripadnici ovog lokalnog obezbeđenja, u
21 smislu prijavljivanja prekršaja, otkrivanja prekršaja, pronalaženja izvršilaca
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 krivičnih dela i slično.

2 P: Dobro. Pre toga samo da skrenem pažnju na tabulator 27. Tu se vidi
3 jedan dopis od... od decembra meseca, gde je - upućen štabu Ministarstva
4 unutrašnjih poslova - gde piše načelnik Sekretarijata iz Đakovice da je potrebno
5 za pripadnike lokalnog obezbeđenja izdati zimske uniforme, i onda govori:
6 "vetrovke, bluza, pantalone, košulja, cipele," itd., a napred smo videli da
7 je... da su primili oružje. Dakle cela ta oprema se ovde pojavljuje.

8 O: Tako je. Lokalno obezbeđenje je or...obrazovano u saradnji između
9 pokrajinskog Izvršnog veća, štaba MUP-a na Kosovu i Metohiji i lokalne
10 samouprave, a policija je u tom projektu praktično pružala logističku i stručnu
11 podršku, a ovde se vidi da je, praktično, policija obezbeđivala uniforme.
12 Naravno, ne vidi se, ali obezbeđivala je i oružje za pripadnike lokalnog
13 obezbeđenja.

14 P: Dobro, ovaj je akt značajan po tome što on nosi datum iz 1998.
15 godine. Ima i ranijih...

16 O: Ima i ranijih, da.

17 P: ... iz 1998. godine. Dakle da li je ovo kao mera poverenja imalo
18 jedan pozitivan efekat na stanje u tim selima gde je uspostavljeno lokalno
19 obezbeđenje?

20 O: Naravno da jeste, jer uspostavljanjem lokalnog obezbeđenja praktično
21 je razbijeno... nametnuto silom uverenje kod lokalnih građana da je policija
22 represivna i da ona dolazi u sela samo zbog toga da pokaže svoju silu i svoju
23 represivnost. Ovim merama mi smo želeli, zaista, da uverimo lokalne Albance da

24

25

26

27

28

29

30

1 to nikako nije cilj policije, već da je cilj policije red i mir u njihovim selima.
2 P: Dakle red i mir koji mogu da održavaju sami...
3 O: Sami. Tako...
4 P: ...do mere u kojoj to mogu.
5 O: Tako je.
6 P: I da li su održavali red i mir?
7 O: Jesu.
8 P: Da li možemo da vidimo primere nekih rezultata i postupaka lokalnog
9 obezbeđenja? Skrećem Vam pažnju da pogledate tabulatore od 28 do 35.
10 O: U ovim tabulatorima imamo nekoliko primera konkretnog rada i
11 postupanja pripadnika lokalnog obezbeđenja u skladu sa ovlašćenjima koja su
12 imali prema ugovoru koji smo prethodno videli.
13 P: U tabulatoru 28 ima izveštaj SUP-a Đakovica o tome da je jedan
14 pripadnik lokalnog obezbeđenja bio izložen pretnjama...
15 O: Tako je.
16 P: ... vrlo ozbiljnim pretnjama i da je, ovaj, učinilac tog prekršaja u
17 skladu sa zakonom...
18 O: Kažnjen prekršajno.
19 P: ... kažnjen prekršajno. A u tabulatoru 29 vidi se... Pogledajte sami,
20 uostalom!
21 O: Da, ovde se vidi da je pripadnik lokalnog obezbeđenja iz jednog sela
22 prijavio dežurnoj službi SUP-a u Đakovici da su 01.05.1999. godine oko 22 časa u
23 kući jednog građanina tog sela, ušla tri NN lica obučena u uniforme Vojske
24 Jugoslavije i naoružana automatskim puškama. Dakle ovo je primer gde pripadnici
25 lokalnog obezbeđenja prijavljuju čak i pripadnike vojske i policije za neka
26 neuobičajena ili nedozvoljiva /sic/ ponašanja.
27 P: Dobro. Samo ovo da... da raščistimo, generale. Ovde se govori o
28 policajcu lokalnog obezbeđenja...
29 O: Tako je.
30 P: ... Albancu?

- 1 O: Jeste.
- 2 P: Taj policajac Albanac je 1. maja 1999. godine...
- 3 O: Jeste.
- 4 P: ... odnosno ovo nosi datum 2. maja 1999. godine.
- 5 O: Akt nosi 2. maja.
- 6 P: To je znači vreme kad bi, po pretpostavkama koje ovde iznose, trebalo
7 da su Albanci isterani i da se protiv njih sprovodi teror. Znači 1. maja 1999.
8 godine taj Albanac, pripadnik lokalnog obezbeđenja, prijavljuje policiji
9 ponašanje tri vojnika koji su pokušali da zloupotrebe jednog ženskog člana jedne
10 porodice?
- 11 O: Tako je. Naravno, vidi se da je po tom obaveštenju SUP-u Đakovici
12 obavestio organe vojne policije koja je dalje preuzela rad na traganju za ovim
13 izvršiocima ovog dela.
- 14 P: Dakle to se sve događa, evo, to je 1. maj 1999. godine. Funkcioniše
15 lokalno obezbeđenje, prijavljuje vojnike i organi reaguju u skladu s njegovom
16 prijavom.
- 17 O: Tako je.
- 18 P: Pogledajte tabulator 30. Ovde se vidi da je 13. maja...
- 19 O: Da.
- 20 P: ... isto tako na području opštine Đakovica, da je pripadnik lokalnog
21 obezbeđenja, takođe Albanac, priveo drugog Albanca - piše mu lična karta i
22 sve...
- 23 O: Jeste.
- 24 P: ... koga je zatekao u krađi.
- 25 O: Tako je.
- 26 P: Znači sredina maja 1999. godine, vreme agresije, vreme kada se
27
28
29
30

1 pretpostavlja da se isteruju Albanci sa Kosova i Metohije, Albanac, pripadnik
2 lokalnog obezbeđenja, hvata lopova i dovodi ga u policijsku stanicu.

3 O: Jeste.

4 P: To se vidi iz ovo... iz ove službene beleške koja nosi svoj broj i
5 13. maj 1999. godine.

6 Onda imamo u tabulatoru 31, potvrda o oduzetim stvarima.

7 O: ... o ovim stvarima iz ove prethodne...

8 P: ... iz ove prethodne, jer on je...

9 O: /nerazgovetno/

10 P: ... zatekao ovoga u krađi, te stvari je doneo zajedno s njim kad ga
11 je priveo, stvari su oduzete, te koje je ovaj...

12 O: ... ukrao.

13 P: prethodni ukrao. Sve se to događa i ovde ima na ovoj potvrdi
14 isto 13. maj 1999. godine.

15 O: Tako je.

16 P: Znači posle dva meseca agresije.

17 Pogledajte tabulator 32. 15. maj. Ovde je značajno da je...

18 O: Isto je jedno lice privedeno od predstavnika lokalnog obezbeđenja
19 zbog toga što je...

20 P: Dobro, on je vršio neko delo zbog koga ga je preve... priveo lokalni
21 policajac Albanac.

22 O: Tako je.

23 P: I to je sredina maja.

24 O: Jeste.

25 P: Znači 15. maj 1999. godine.

26 O: Jeste.

27 P: Pogledajte tabulator 33. Ovde se govori o 16. maju i takođe lokalnom
28 policajcu Albanu koji je priveo u policiju određeno lice, takođe Albanca.

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 17.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Tako je, ali je ovo značajno jer je pripadnik lokalnog obezbeđenja,
2 praktično, priveo lice za koje se je pretpostavilo da je učestvovalo u ubistvu
3 nekoliko policajca u prethodnom periodu.

4 P: Dobro. To znači pripadnik lokalnog obezbeđenja 16. maja 1999. godine
5 - to je posle dva meseca... skoro dva meseca agresije i navodnih progona
6 Albanaca - Albanac privodi u policiju osumnjičenog koga je pronašao...

7 O: Zato što mu je pretio, da, u vezi sa ovim ubistvom. Izvinjavam se.

8 P: Dobro. Pogledajte tabulator 34. To je 19. maj.

9 O: Ovde je reč o oduzimanju jednog oružja od jednog građanina u saradnji
10 sa pripadnicima lokalnog obezbeđenja u ovom selu.

11 P: Dobro.

12 O: Dakle pripadnik lokalnog obezbeđenja prijavljuje i pronalazi jednu
13 pušku koja se drži ilegalno, a vidi se u poslednjem redu da je bila zakopana,
14 odnosno se...sakrivena u zemlji. U pretposlednjem redu, izvinjavam se.

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, što Vi kažete,
16 što svi ti dokazi pokazuju? Vrlo kratko, molim.

17 OPTUŽENI: Pa, sasvim jasno, gospodine Robinson, da ova izgradnja mera
18 poverenja i postavljanje Albanaca za policajce u selima koja su čisto albanska,
19 funkcioniše i demantuje tvrdnje da u to vreme traje od strane policije progon
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Albanaca. Oni normalno rade, onu su normalno zaposleni, nose oružje, hvataju
2 počinioce krivičnih dela.

3 Dakle apsolutno je nespojivo sa tvrdnjom koju iznosi druga strana, kako
4 policija isteruje Albance sa Kosova i Metohije i ubija ih. Ovde je čitav niz
5 primera koji o tome govore.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala.

7 OPTUŽENI: Skrećem vam pažnju da su vrlo bitni datumi ovde na ovim... na
8 ovim dokumentima. Sve je to polovina maja meseca, ovi koje smo ovde dali.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Dobro. Izvolite nastaviti.

10 G. MILOŠEVIĆ:

11 P: Dakle imamo još ovaj tabulator 35. To je isto tako pravljeno negde
12 19. maja, isto tako vezano za rad lokalnog obezbeđenja.

13 Da li smatrate da nešto karakteristično ovde treba naglasiti, generale?

14 O: Pa, ništa, sem da je ovo takođe sličan primer prethodni. Dakle
15 pripadnici lokalnog obezbeđenja su nas obavestili da su gore navedena lica
16 zatečena u krađi u selu u kojem oni rade. Dakle pripadnici lokalnog obavešt...
17 o...obezbeđenja obaveštavaju policiji o tome da se neka lica u njihovom selu
18 bave krađom.

19 P: E, sada recite, generale, kako se agresija NATO odrazila na
20 uspostavljanje i funkcionisanje lokalnog obezbeđenja.

21 O: Agresija NATO se je, svakako, negativno odrazila na funkcionisanje
22 ovog sistema lokalnog obezbeđenja jer su u velikom broju pripadnici lokalnog
23 obezbeđenja došli u poziciju da trpe nasilje i odmazdu terorista zbog činjenice

24

25

26

27

28

29

30

1 da policija nije bila u prilici, kao pre toga, da ih zaštiti u
2 slučaj...slučajevima ugrožavanja njihove bezbednosti.

3 P: Pogledajte ovaj tabulator 84, generale. Šta se dešava... šta je ovde
4 napisao sekretarijatima unutrašnjih poslova na Kosovu i Metohiji rukovodilac
5 štaba MUP-a na Kosovu i Metohiji?

6 PREVODILAC: Sudac nije uključio mikrofona.

7 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, nemamo
8 prijevoda za ovo. Ako je dokument kratak, možemo da ga stavimo na grafoskop. Da
9 vidimo to na grafoskopu!

10 SVEDOK: Da li mogu da nastavim?

11 G. MILOŠEVIĆ:

12 P: Evo, samo kratko komentarišite ovo. Dakle dešava se... dešava se
13 agresija NATO. Šta se dešava tada sa Albancima, kako reaguje policija, itd?

14 O: Dakle ovaj akt nosi datum 02.05.1999. godine. Reč je o aktu štaba
15 Ministarstva za suzbijanje terorizma, koji je upućen svim sekretarijatima
16 unutrašnjih poslova na području Kosova i Metohije. Predmet ovog akta je,
17 ustvari, prijava boravišta interno raseljenih lica radi njihove bezbednosne i
18 humanitarne zaštite i zbrinjavanja. Ovde se više dakle govori o uređenju
19 populacije koja je napustila svoja mesta bora... stanovanja, ali jedna od mera u
20 tački 2 - znači tačka 2, odnosno, izvinjavam se, tačka 3 - alineja 1, 2, 3, 4.
21 Dakle citiraću tačku 3: "Lica prijavljena na boravak bezbednosno štiti,
22 upoznati ih sa njihovim obavezama i obezbediti." Pa zatim alineja 4:

23 "Obezbediti dakle da odrede predstavnika koji će obavljati poslove lokalne
24 policije i ostvarivati kontakte sa organima vlasti radi rešavanja humanitarnih

25

26

27

28

29

30

1 pitanja i pitanja njihove bezbednosti, snabdevanja hranom, vodom, strujom i
2 drugih pitanja od značaja za normalizaciju života i rada u mestima boravka."

3 Dakle ovim aktom, praktično, naređuje se sekretarijatima da, u
4 komunikaciji sa predstavnicima lokalne zajednice, utiču na njih da oni odrede
5 svoje predstavnike koji će se baviti ovim poslovima u funkciji lokalnog
6 obezbeđenja.

7 P: Da...dakle da oni odrede svoje lokalne policajce...

8 O: Tako je.

9 P: ... koji će da brinu o redu i miru među njima?

10 O: Tako je.

11 P: Da li je ovde reč o interno raseljenim licima koja su se pomerila s
12 neke teritorije zbog borbenih dejstava?

13 O: Upravo tako. Dakle reč je o licima koja borave u mestima van svog
14 stalnog mesta prebivališta.

15 P: A što su oni van svog stalnog mesta prebivališta, generale?

16 O: Pa, jasno je da su oni zbog oružanih sukoba na prostoru Kosova i
17 Metohije morali da napuste svoje mesto i, naravno, iz drugih razloga koje bi
18 mogao takođe detaljnije... detaljnije da komentarišem.

19 P: Generale, kakav je bio odnos UČK prema ovim predstavnicima lokalnog
20 obezbeđenja? I da li znate kakva je bila sudbina pripadnika lokalnog obezbeđenja
21 kad se vojska... naša vojska i policija povukla sa Kosova i Metohije?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, odnos pripadnika takozvane OV...OVK /UČK/ prema pripadnicima
2 lokalnog obezbeđenja svakako je bio negativan jer njima nije odgovaralo da se
3 između lokalne zajednice, i lokalnih Albanaca, i policije izgrađuju bilo kakve
4 mere poverenja. Njima je upravo odgovaralo sve što se može označiti sukobom,
5 mržnjom, netrpeljivošću, itd.

6 P: A recite mi, generale, pored ovog uspostavljanja lokalnog
7 obezbeđenja, koje još mere uspostavljanja poverenja u to vreme najveće krize,
8 dakle u vreme rata, preduzimalo Ministarstvo unutrašnjih poslova prema albanskom
9 stanovništvu. Koje još mere uspostavljanja poverenja?

10 O: Pa, ne samo u ratu, čak i od polovine 1998. godine, policija Srbije
11 na Kosovu i Metohiji je pokušavala da na niz načina uveri Albance da ne postoji
12 razlog da se plaše svakodnevnih, uobičajenih policijskih poslova. U tom smislu
13 pripadnici policije su se čak uzdržavali od korišćenja komunikacija na kojima je
14 moglo da dođe do sukoba i uzdržavali su se takođe od ulaska u sela, pre svega u
15 albanska sela, u kojima se pretpostavljalo da može da dođe do određenih sukoba.
16 Nakon toga, ili takođe u vezi sa tim, policija je uvek, kada je to bilo moguće,
17 preduzimala niz mera da sva interno raseljena lica vrati u svoja mesta stalnog
18 prebivališta.

19 P: Generale, da li ste...

20 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, prije nego što krenemo dalje, uz
21 ovako veliki broj dokumenata ja se neću moći vratiti na sve njih ili na mnogo
22 njih u unakrsnom ispitivanju. No ovaj konkretniji dokument, broj 84, nema

23
24
25
26
27
28
29
30

1 engleskog prijevoda i izgleda da su za njega potrebna neka objašnjenja: nema
2 pečata, nema potpisa. To je tek fotokopija. I mislim, da li bi možda Vijeće,
3 prije nego što dopusti optuženom da pređe na sljedeći dokument, željelo
4 zatražiti više detalja o tome.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Nedavno smo dobili prijevod dokumenta
6 84.

7 G. NICE: [simultani prevod] Dobro, ali original se razlikuje od ostalih
8 originala jer izgleda tek kao nacrt dokumenta, ali mi je drago da sada imamo
9 prijevod.

10 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Molim da nam svjedok dâ neke
11 informacije o porijeklu ovog dokumenta. Generale?

12 SVEDOK: Gospodine predsjedavajući Sudskog veća, ja, zaista, sam primetio
13 da ovde nema potpisa niti pečata, ali ja znam sa sigurnošću da je ovaj akt donet
14 i da je upućen sekretarijatima jer sam se u to vreme nalazio na Kosovu i
15 Metohiji i znam da je po ovom aktu postupano u svim sekretarijatima. Verujem da
16 u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije postoji dokument koji bi
17 imao potpis i pečat ili neki drugi dokaz da je ovaj dokument dostavljen na
18 realizaciju.

19 G. MILOŠEVIĆ:

20 P: Generale, da li ovde ima broj dokumenta u zaglavlju na levoj strani?
21 Znači, Ministarstvo unutrašnjih poslova, štab Ministarstva i onda ima: 12A,
22 strogo poverljivo, broj 14, 02.05.1999?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je. Očigledno da postoji broj...

2 P: Pa, da li je... da li je to što je ovde samo otkucan rukovodilac
3 štaba general major Sreten Lukić, da li je to zato što je ovo dostavljeno svim
4 sekretarijatima kao depeša?

5 O: Iz ovoga se, zaista, ne može to videti. Vidi se da je to akt štaba,
6 vidi se datum, vidi se broj. Jedino, naravno, što nedostaje ovde jeste
7 autentičan potpis, ali ja sa sigurnošću tvrdim da je ovaj akt... odnosno da je
8 akt o /nečujno/ dostavljen.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala, hvala. U redu. Mislim da
10 imamo dovoljno informacija.

11 Izvolite nastaviti, gospodine Miloševiću.

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: Generale, u svom prethodnom odgovoru Vi ste pomenuli da ja štab
14 Ministarstva, odnosno policije na Kosovu i Metohiji organizovalo... organizovao
15 povratak interno raseljenih lica. Da li ste Vi imali prilike da lično
16 učestvujete u nekoj takvoj aktivnosti, da budete prisutni u nekoj takvoj
17 aktivnosti u vezi sa vraćanjem u svoje domove interno raseljenih lica?

18 O: Da, jesam. Ja sam negde leto ili jesen 1998. godine neposredno
19 boravio četiri, možda pet dana u selu Istinić /Isnîq/ u opštini Dečane /Deçan/,
20 u kojima se nakon antiterorističkih operacija interno raselilo nekoliko desetina
21 hiljada Albanaca. Sećam se dobro da je bilo jako vruće, iako mislim da je to
22 bilo već rana jesen. Iz tog mesta, dakle, tri, možda i četiri dana u
23 kontinuitetu, angažovanjem prevoznih sredstava iz lokalne samouprave, vraćali
24 smo sve Albance u svoja mesta prebivališta.

25

26

27

28

29

30

1 Tom prilikom u toj velikoj grupi Albanaca, naravno, nalazilo se...
2 nalazio se i veliki broj terorista sa oružjem, i nakon izvesnih i konkretnih
3 pregovora sa nekim uglednijim lokalnim Albancima, uspeli smo da ih uverimo da
4 treba da predaju oružje i da nema razloga da se brinu za bezbednost, da će svi
5 biti vraćeni u svoja mesta, bez obzira što poseduju i nose oružje.

6 I da sasvim budem kratak, tom prilikom predali su preko 2.000, možda i
7 3.000 komada različitih vrsta oružja, naravno, mnogo više municije, mina i
8 sličnih vojnih sredstava, a svi su za tih nekoliko dana vraćeni u svoja mesta
9 prebivališta, tako da je u tom trenutku taj problem koji je pretio da preraste u
10 humanitarnu katastrofu bio prevaziđen.

11 P: Inače, u ovoj... u ovom dokumentu koji smo maločas spominjali u
12 tabulatoru 84, tačka 3, stoji u prvoj alineji koju Vi niste citirali jer ste
13 citirali uspostavljanje lokalnog obezbeđenja, ali kaže: "Lica prijavljena na
14 boravak bezbednosno štiti, upoznati ih sa njihovim obavezama i obezbediti," pa
15 onda prva alineja: "da bez posledica predaju oružje, municiju i vojnu opremu
16 koju su pod prisilom primili od terorista."

17 O: Tako je.

18 P: Je li ovo izgovor da se objasni da... da oni mogu da daju bilo kakvo
19 objašnjenje da predaju oružje, da ih niko neće zbog toga da uzima na
20 odgovornost?

21 O: Tako je. Oni su se jako plašili činjenice da zbog toga što su imali
22 ili što imaju oružje mogu imati i posledice, ali da bismo rešili ozbiljniji
23 problem i da bismo ih vratili u svoja mesta prebivališta, mi smo, jednostavno,
24 imali minimalan zahtev da se oružje preda bez bilo kakvih posledica po one koji
25 su to oružje držali ili nosili.

26 Mogao bih da dodam samo da prilikom tog rada u Istiniću, da sam imao

27

28

29

30

1 određen problem sa predstavnicima, mislim, Međunarodnog komiteta Crvenog krsta,
2 i u jednoj od ovih depeša mislim da se nalazi i ime te osobe koja je činila sve
3 da uveri Albance da ne treba da idu iz Istinića nigde, jer da im je tu
4 najbezbednije i da u selima u koja se vraćaju mogu biti žrtve nasilja. To je
5 bilo vrlo neuobičajeno. Ja sam jako protestovao u tom slučaju, ali su oni i
6 dalje uporno po nekakvim uglovima, skrovitim mestima uveravali Albance da to što
7 mi radimo nije dobro i da to ne treba da prihvate. Naravno, nakon nekoliko dana
8 mi smo ipak uspeli da sve Albance vratimo u njihova sela.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] I sada moramo na pauzu. No prije
10 toga, recite mi samo kakav je bio odgovor na ponudu da se oružje preda bez da se
11 snose posljedice. Da li je neko oružje predano?

12 SVEDOK: Pa, možda... možda nisam dobro objasnio. Dakle rekao sam da,
13 konkretno, u Istiniću predato je, po mom sećanju, oko 3.000 vrsta... komada
14 različitih vrsta naoružanja. A i kasnije uvek smo bili u prilici da od građana
15 oduzimamo oružje koje su sami predali. I to će se, verovatno, vidit...videti iz
16 nekih dokumenata kasnije.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala, hvala. Sada idemo na pauzu od
18 20 minuta.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

20 ... Početak pauze u 10.37h

21 ... Sednica nastavljena u 11.00h

22 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

23 Izvolite sestti.

24 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine
25 Miloševiću.

26

27

28

29

30

1 G. MILOŠEVIĆ:

2 P: Generale, šta su pripadnici policije činili u celom ovom periodu
3 1998. i 1999. u vezi sa organizovanjem prijavljivanja boravka građana u mestima
4 privremenog smeštaja radi olakšavanja njihovog humanitarnog i bezbednosnog
5 zbrinjavanja, bilo direktno, bilo putem lokalne policije.

6 O: Već sam nešto odgovorio na to pitanje. Mogu da samo preciziram da je
7 i tokom 1998., i tokom 1999. godine činjeno sve da se sva lica koja ne borave u
8 mestima svog stalnog prebivališta vrata u svoje domove. Posebnu aktivnost štab
9 Ministarstva za suzbijanje terorizma i sekretarijati unutrašnjih poslova na
10 Kosovu i Metohiji preduzeli su tokom rata - mislim u maju mesecu, orijentaciono
11 - da se sva lica koja su van svog mesta stalnog prebivališta u tom mestu
12 privremenog boravka prijave kako bi se mogla utvrditi tačna njihova statistika,
13 odnosno broj i kako bi se sve bezbednosne i mere humanitarnog zbrinjavanja mogle
14 adekvatnije organizovati, naravno činjenicom da se tačno zna ko gde boravi. U
15 tom smislu najbolje govori upravo ovaj dokument koji smo pre izvesnog vremena
16 imali na grafoskopu. Dakle taj dokument, odnosno to naređenje sekretarijatima
17 tačno utvrđuje šta sekretarijati treba da urade u vezi sa tom kampanjom, ili
18 akcijom, ili organizovanim radom na prijavljivanju boravišta privremeno
19 raseljenih lica.

20 P: Da li je bilo slučajeva i potreba da se tim izbeglicama pruža
21 zaštita? Kakve su njima opasnosti pretile?

22 O: Ja sam govorio o organizovanom prijavljivanju boravka, a, naravno,
23 policija je preduzimala i niz mera da kolone lica koja s... koja se pokreću iz
24 mesta svojih prebivališta bezbednosno štiti na svim pravcima u kojima se ta lica
25 kreću, štiteći ih od svih mogućih oblika ugrožavanja, a naravno tih oblika
26 ugrožavanja je moglo biti više.

27 P: Da li ste imali prijave ili molbe pojedinih grupa, porodica ili sela
28 da im pružite posebnu zaštitu u nekoj prilici?

29
30

1 O: Bilo je, prema mojim saznanjima, više i pojedinačnih zahteva i molbi
2 da se njihove porodi...pojedinaca da se njihove porodice zaštite na putu do
3 mesta u kome bi napustili Kosovo i Metohiju. Ja se, konkretno, sećam porodice,
4 ako se dobro sećam, šefa kabineta od gospodina Ibrahima Rugove, koji je nekoliko
5 dana insistirao u štabu da mu se obezbedi zaštita za porodicu, koja je imala
6 nameru da napusti Prištinu /Prishtinë/ i da ode u Makedoniju.

7 P: Hvala, generale. Nekoliko pitanja na temu Verifikacione misije na
8 Kosovu i Metohiji. Jeste li Vi učest...

9 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Pre nego što pređete na sledeću temu,
10 hteo bih da postavim pitanje. Gde se nalazi evidencija o raseljenim licima?
11 Odnosno, da li postoji?

12 SVEDOK: Evidencije o /?prijavi/ boravka raseljenih lica na Kosovu i
13 Metohiji nalaze se u svakoj organizacionoj jedinici Ministarstva, dakle u svakoj
14 policijskoj stanici, odnosno u svakom sekretarijatu unutrašnjih poslova sa
15 Kosova i Metohije. Naravno, ti sekretarijati su sada izmešteni na teritoriju
16 centralne Srbije.

17 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Hvala Vam.

18 G. MILOŠEVIĆ:

19 P: Generale, da li ste Vi učestvovali u primeni sporazuma o
20 Verifikacionoj misiji?

21 O: Jesam. Nešto sam o tome već rekao. Dakle ja sam bio član delegacije
22 Republike Srbije i Savezne Republike Jugoslavije na razgovorima sa
23 predstavnicima NATO-a u Beogradu, opet krajem leta, početkom jeseni 1998.
24 godine, ako se dobro sećam. Delegaciju NATO-a predvodili su general Clark i
25 general Nauman, a u delegaciji Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srbije
26 bilo je nekoliko generala iz vojske, generala iz policije i nekoliko
27 predstavnika državnih organa Republike Srbije i Savezne Republike Jugoslavije.

28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 17.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: A šta je bila sadržina razgovora sa Clarkom i Naumanom u Beogradu, to
2 gde ste Vi učestvovali?

3 O: Na tim razgovorima sadržina je bila da se postigne konkretizacija
4 mera, pre svega u vezi sa smanjivanjem brojnog stanja policije i vojske na
5 Kosovu i Metohiji pred dolazak Verifikacione misije i da se smanje konkretni
6 oblici delovanja policije i vojske u prostoru, tako da je konkretno postignut
7 dogovor da se broj policije na Kosovu i Metohiji smanji - mislim da se dobro
8 sećam - na 10.021, a da se broj kontrolno-bezbednosnih i kontrolno-osmatračkih
9 punktova policije smanji na ukupno 27.

10 P: Generale, šta možete da kažete o koordinaciji aktivnosti sa
11 Verifikacionom misijom na Kosovu i Metohiji i upravo tom reduciranju brojnog
12 stanja i oblika delovanja policije na Kosovu i Metohiji?

13 O: Nakon tog dogovora u Beogradu i nakon potpisivanja dokumenta koji su
14 potpisali general Đorđević i Shaun Byrnes, predstavnik američke diplomatske
15 misije na Kosovu i Metohiji, ja sam od ministra unutrašnjih poslova gospodina
16 Vljaka Stojiljkovića dobio zadatak da o elementima tog dogovora upoznam sve
17 rukovodioce u štabu Ministarstva u Prištini, sve načelnike sekretarijata,
18 centara Resora državne bezbednosti i komandante posebnih, odnosno upućenih
19 jedinica na Kosovo. Nakon toga imao sam konkretne razgovore vrlo učestalo u
20 nekoliko narednih dana sa gospodinom Byrnesom oko dinamike implementacije tako
21 potpisanog dokumenta.

22 P: Generale, sada ćemo nakratko da se zadržimo na tabulatorima 36 do 44.
23 U tabulatoru 36 je sporazum o misiji OEBS-a za verifikaciju na Kosmetu. To je
24 ovaj sporazum koji su potpisali tadašnji predsedavajući OEBS-a, ministar
25 Bronislaw Geremek i naš ministar spoljnih poslova Živadin Jovanović.

26 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ja nemam

27

28

29

30

1 prevod ovog dokumenta. obraćam se kolegama, da li su oni dobili prevod? Ne?

2 OPTUŽENI: /nečujno/ neka tehnička greška, gospodine Robinson, jer taj
3 sporazum je u originalu i pravljen na engleskom jeziku kad je potpisivan sa
4 OEBS-om. A on mora da... da postoji u... u dokumentaciji. Mora da je... mora da
5 je neka tehnička greška da nemate. On nije imao potrebe da se uopšte prevodi
6 ovde.

7 G. NICE: [simultani prevod] Možda mi možemo da pronađemo taj dokument,
8 no ako optuženi predočava dokument za koji on ili njegovi savetnici znaju da je
9 već preveden, ja nisam kontaktirao prevodilačku službu, ali oni očigledno znaju
10 da se radi o dokumentu koji mogu da pronađu negde drugde i nema potrebe da ga
11 ponovo daju, recimo, za prevod.

12 G. KAY: [simultani prevod] Ovaj dokument je predočen preko generala DZ.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, ako biste mogli da nam
14 pomognete, gospodine Miloševiću /?Nice/, bili bismo Vam zahvalni. A možete sad
15 da nastavite.

16 G. MILOŠEVIĆ:

17 P: Generale, ovde imamo, u tabulatoru 39, akt Ministarstva unutrašnjih
18 poslova koji je upućen svim sekretarijatima unutrašnjih poslova na Kosovu i
19 Metohiji. Da li možete to da nađete?

20 O: Tako je. Našao sam.

21 P: I njega je potpisao komandant, odnosno rukovodilac štaba za Kosovo i
22 Metohiju. Predmet je sporazum OEBS-a za verifikaciju na Kosmetu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je. Ovo je akt kojim rukovodilac štaba dostavlja tekst sporazuma
2 svim sekretarijatima unutrašnjih poslova na Kosovu i Metohiji, i u vezi sa tim
3 nalaže konkretne mere u cilju implementacije tog sporazuma.

4 P: Pogledajte na prvoj strani ovaj tekst. Kaže: "U cilju zakonitog i
5 pravilnog postupanja u sprovođenju odredaba sporazuma iz nadležnosti
6 Ministarstva unutrašnjih poslova, potrebno je odmah na radnim sastancima ili na
7 drugi način sa tekstom sporazuma i saopštenja upoznati sve rukovodeće radnike i
8 pripadnike policije." Dakle sve, ceo sastav policije.

9 O: Tako je.

10 P: To je akt koji ide već 18. oktobra...

11 O: 1998. godine.

12 P: ... 1998. I kaže: "Do dobijanja preciznijih uputstava, a u skladu sa
13 sporazumom, potrebno je preduzeti sledeće," i onda se kaže: "preduzeti
14 odgovarajuće mere bezbednosti članova misije po mestu rada i kretanja;
15 obezbediti punu slobodu kretanja članova misije bez zaustavljanja njihovih vidno
16 obeleženih vozila, izuzev kada je to potrebno iz razloga njihove bezbednosti."

17 O: Tako je.

18 P: "Na zahtev predstavnika misije okružnog ili opštinskog rukovodstva,
19 prisustvovati sastancima ili organizovati sastanke na kojima bi se razmatrala
20 pitanja od značaja za sprovođenje sporazuma /nečujno/ ministarstva."

21 I onda se dalje govori da... "predstavnike misije upozoravati na k... na
22 komunikacije i područja na kojima im se ne može garantovati bezbednost, a o
23 njihovoj odluci, po upozorenju, sačinjavati odgovarajuću belešku."

24 O: To je, praktično, prvi akt. Može se reći sa prvim dolas...sa
25 dolaskom prvih predstavnika Verifikacione misije, iako je bilo predviđeno da do
26 njihovog dolaska u punom sastavu te obaveze iz sporazuma realizuje diplomatska
27 misija na Kosovu i Metohiji.

28 P: Dobro, da li je policija uspela da u svemu zaštiti sve članove

29

30

1 Verifikacione misije na Kosovu i Metohiji, sve vreme trajanja misije?

2 O: Apsolutno. Sve vreme boravka misije na Kosovu i Metohiji, policija
3 Srbije je apsolutno poštovala sve elemente sporazuma i sve elemente dogovora
4 postignutog u Beogradu na razgovorima sa generalima Clarkom i Naumanom. Te mere
5 uključuju takođe i mere zaštite Verifikacione misije u slučaju njihovog
6 povlačenja sa Kosova i Metohije, što se, naravno, desilo nakon NATO
7 bombardovanja ili neposredno pred NATO bombardovanje.

8 P: Neposredno.

9 O: Tako da su bukvalno svi članovi Verifikacione misije pod zaštitom
10 snaga bezbednosti Srbije i Jugoslavije bezbedno napustili Kosovo i Metohiju bez
11 ijednog incidenta, prema mom saznanju.

12 P: U tabulatoru 40 nalazi se beleška o sastanku sa predstavnicima
13 američke diplomatske misije koji je održan u Prištini 22. oktobra.

14 O: Tako je. Ovo je beleška sa jednog sastanka kome sam ja lično
15 prisustvovao i na kome sam, pre svega, razgovarao sa imenovanim gospodinom
16 Shaunom Byrnesom oko nekih detalja u primeni sporazuma u određenim zonama, kako
17 smo ih mi nazvali, rizičnim na Kosovu i Metohiji. I tu se vidi, otprilike, kakve
18 mere smo dogovorili da bi se održala bezbednost, a da bi se istovremeno mere iz
19 sporazuma realizovale.

20 P: Da li su ovo bila posebno osetljiva mesta? Govori se predstavnicima
21 građana naseljenih mesta Ostrožub /Astrazup/ i Dragobilje /Dragobil/...

22 O: Tako je.

23 P: ... koji prihvataju da se vraćaju bez oružja, uniformi i drugih
24 obeležja naoružanih grupa.

25 O: Pa, tako je. I prema našim procenama, a i prema procenama
26 predstavnika diplomatske misije, ova zona, Ostrožub i Dragobilje, u neposrednoj
27 blizini mesta Mališevo /Malishevě/, bila je posebno kritična i osetljiva zbog
28 prisustva velikog broja pripadnika OVK, koji su, uslovno rečeno, imali nekakve
29 zahteve u smislu sporije primene određenih elemenata sporazuma. Naravno, u
30 interesu reda i bezbednosti, na predlog Shauna Byrnesa, mi smo takve zahteve

1 prihvatili tako što smo samo neke rokove za obezbeđenje prohodnosti komunikacija
2 pomerili u odnosu na već dogovorene rokove.

3 P: Dobro.

4 O: Naravno, jedini cilj je bio da se izbegne bilo kakav sukob. Dakle smatrali smo
5 da je bitnije da nema sukoba nego da se sam sporazum realizuje baš u dogovorenom terminu.

6 P: Dobro, generale. Ovde stoji i njihova obaveza koju su oni... oni
7 preuzeli, a na neki način im ova američka misija garantovala, prema Vama, da
8 niko neće... znači oni se obavezuju da niko...

9 O: Tako je.

10 P: ... neće napadati i ometati policiju pri kretanju, zadržavanju i
11 kontaktiranju s građanima u naseljenim mestima i na komunikacijama.

12 O: Tako je.

13 P: Da li su se oni pridržavali te obaveze koju su preuzeli?

14 O: Pa, nakon toga, u principu, jesu, jer je komunikacija Orahovac /Rahovec/-
15 Lapušnik /Llapushnik/ bila deblokirana nakon nekoliko dana i njome je policija i
16 vojska... njome su policija i vojska prolazili slobodno. Međutim, generalno gledano,
17 pripadnici OVK su u više navrata i vrlo često kriš...kršili dogovor o prekidu vatre,
18 a o tome postoje podaci u nekom od ovih dokaznih predmeta koje sam uspeo da vidim.

19 P: Ovde se kaže...

20 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Generale, vidim da pod tačkom 3, pod
21 slovom "A" stoji da svako naseljeno mesto odredi jedno lice ili grupu lica koji
22 će predstavljati građane, itd. Da li je odatle potekla ideja da se u svakoj
23 opštini nalaze kvazi-policijski predstavnici s albanske strane? Govorim sada o
24 onom ranijem spisku koji smo pogledali, gde su se nalazila imena lica koja su
25 bila uključena u to.

26 SVEDOK: Gospodine sudija, ideja o uspostavljanju sistema lokalnog
27 obezbeđenja svakako prethodi ovom dogovoru, a ta ideja ili element te ideje je
28 samo ugrađen u ovaj sporazum koji smo dogovorili gospodin Shaun Byrnes i ja.

29 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Hvala Vam.

30 G. MILOŠEVIĆ:

1 P: A onda pod tačkom "B", Vi ste dogovorili: "Svim građanima koji se
2 vrate u selo na opisan način policija će obezbediti i garantovati," i onda se
3 ovde sve ovo navodi kako ide...

4 O: Tako je, jer je upravo Shaun Byrnes na određen način zastupao
5 predstavnike ovih naseljenih mesta i prihvatio da oni postupaju prema tačkama
6 pod "A", a mi smo i u pismenoj formi, pošto su oni na tome insistirali,
7 prihvatili ove obaveze pod poglavljem "B".

8 P: Dobro. Recite mi, generale, da li je policija sve te obaveze striktno
9 poštovala.

10 O: Apsolutno i uvek kada je to bilo moguće.

11 P: U tabulatoru 41 se nalaze... To je datum 26. oktobar, u Prištini
12 1988... 1998. "Zaključci sa sastanka održanog u Prištini sa načelnicima
13 sekretarijata, načelnicima odeljenja policije i komandantima odreda Posebnih
14 jedinica policije."

15 To je sastanak koji ste Vi vodili i održali u Prištini, a u vezi sa
16 implementacijom ovog sporazuma o Verifikacionoj misiji.

17 O: Tako je.

18 P: Vi ste po zaduženju ministra otišli tamo da celom rukovodećem sastavu
19 objasnite šta sve treba da se radi i šta su njihove obaveze.

20 O: Tako je.

21 P: Molim vas, samo pređite ukratko preko... preko ov... ov... o... o...
22 ovih zaključaka. S obzirom da ste Vi rukovodili ovim sastankom i upoznali ih sa
23 svim detaljima, šta je tu najbitnije?

24 O: Pa, u tački 1 se vidi da je potrebno izvršiti smanjivanje upućenih
25 jedinica za 4.500 pripadnika policije, a to, praktično, znači da se broj

26

27

28

29

30

1 prisutnih pripadnika svede na onaj već pomenuti broj od 10.021. I to se već vidi
2 u tački 2.

3 U tački 3 se nalaže da se to brojno stanje od 10.021 predstavi u jednom
4 zbirnom pregledu po sekretarijatima na Kosovu i Metohiji da bi se kasnije taj
5 pregled dostavio Verifikacionoj misiji, jer je ona imala pravo da proverava
6 brojno stanje i na manjim lokalitetima, i u okviru manjih policijskih jedinica.

7 Takođe u tački 4 se nalaže da se do 26.10.1998. godine služba... da se
8 ukinu svi kontrolno-saobraćajni punktovi, a da se služba, saobraćajna, na tim
9 saobraćajnicama pojača uobičajenim saobraćajnim patrolama.

10 P: Dobro, generale. Da li je ovde... da li ste Vi ovde po nalogu
11 ministra, praktično, sva pitanja koja su bila vezana za ponašanje policije u
12 vezi sa sprovođenjem ovog konkretnog sporazuma s njima precizirali?

13 O: Tako je. Ovo je, ustvari, prenošenje stavova i dogovora sa sporazuma
14 koji smo postigli u Beogradu, a ja sam taj zadatak dobio od ministra i
15 realizovao sam ga u potpunosti, pre svega na ovom sastanku, a i kasnije u
16 dogovorima sa predstavnicima misije i u kontroli sprovođenja naloženih mera.

17 P: Dobro, generale. U tabulatoru 42 se nalazi pregled obaveza -
18 tabelarno postavljen pregled obaveza - i prava po sporazumu koji su potpisali
19 Vlastimir Đorđević i Shaun Byrnes, što je ovaj koji smo pominjali maločas.

20 O: Da, ovaj pregled...

21 P: Ovde su date... ovde je tabelarno su date sve obaveze koje proističu
22 iz tog sporazuma.

23 O: Tako je.

24 P: Da li ima potrebe da se neka od njih posebno komentariše?

25 O: Ja lično mislim da nema, da ne gubimo vreme, a, naravno, očigledno je
26 da su ovde definisane obaveze, u... u ovoj vertikalnoj koloni 2, a prava u

27

28

29

30

1 vertikalnoj koloni 3. Znači obaveze naših organa i prava naših organa u odnosu
2 na Verifikacionu misiju. Pa, naprimer u tački 1 naša obaveza: "Izgradnja
3 poverenja među svim građanima," a naše pravo u odnosu na Verifikacionu misiju
4 jeste da možemo da računamo na pomoć i podršku Verifikacione misije OEBS-a,
5 diplomatskih, internacionalnih, humanitarnih i drugih organizacija u tom
6 zadatku, i tako redom.

7 Dobro.

8 O: "Brz povratak kućama svih raseljenih" je naprimer obaveza pod tačkom
9 3, itd.

10 P: Samo ću još na tabulator 43 da skrenem pažnju. To je pismo ministra
11 unutrašnjih poslova upućeno štabu u Prištini i sekretarijatima, svim, i Javnoj,
12 i Državnoj bezbednosti. Citiraću samo poslednji pasus, koji kaže: "Sa
13 verifikatorima treba saradivati, obavestavati o događajima. Oni treba da
14 doprinesu ostvarivanju osnovnih ciljeva sporazuma."

15 Pa onda se govori "o nesumnjivoj obavezi organa unutrašnjih poslova da
16 učinioce prekršaja, krivičnih dela i sve one koji ugrožavaju lični
17 /nerazgovetno/", itd. - naglašavam ovo - "... bez obzira na nacionalnu
18 pripadnost, otkrivaju i prema njima preduzimaju sve zakonom predviđene mere."

19 Dakle, generale, moje pitanje je: da li je bilo, u pogledu svih tih
20 policijskim mera, ikakve diskriminacije prema... prema građanima s obzirom na
21 njihovu nacionalnu pripadnost?

22 O: Apsolutno nije. Svi građani na Kosovu i Metohiji, građani Srbije i
23 svi drugi građani pod jurisdikcijom Republike Srbije, imali su potpuno jednak

24

25

26

27

28

29

30

1 tretman od strane pripadnika policije.

2 P: Dobro. Generale, u tabulatoru 44 je napravljeno... Tu se nalazi
3 dokument koji nosi naziv: "Plan za evakuaciju članova Misije za verifikaciju sa
4 teritorije Kosova i Metohije."

5 O: Tako je. To je, takođe, jedan dokument koji je proiz...proizilazio iz
6 sporazuma o Verifikacionoj misiji, iz dokumenta potpisanog u Beogradu između
7 generala Đorđevića i Shauna Byrnesa, a to je bila naša obaveza da sačinimo plan
8 bezbednosne zaštite misije prilikom njihove evakuacije sa teritorije Kosova i
9 Metohije kada oni to budu odlučili.

10 P: Da li je taj plan do kraja sproveden? Ovde su znači bezbednosna
11 procena, mere da se obezbedi da svi članovi Verifikacione misije, u slučaju
12 odluke da napuste Kosovo i Metohiju, mogu bezbedno da odu. Da li je ovo u
13 potpunosti realizovano?

14 O: Ovaj plan je u potpunosti realizovan, verovatno sa nešto izmenjenim
15 detaljima jer je ovde reč o planu, a realizacija je bila nakon donošenja ovog
16 plana.

17 P: U svakom slučaju, oni...

18 O: Dakle plan je realizovan i svi zahtevi Verifikacione misije, nakon
19 njihove odluke da napuste Kosovo i Metohiju, su takođe ispoštovani.

20 P: Nećemo se više zadržavati na... na Vašim saznanjima o... i
21 iskustvima, ličnim, i učešću u vezi sa Verifikacionom misijom. Sad ćemo se
22 pozabaviti pitanjem terorizma na Kosovu i Metohiji.

23 Generale, recite, molim Vas, kada je i kako eskaliralo delovanje
24 albanskog terorizma tokom devedesetih godina.

25

26

27

28

29

30

1 O: Tokom devedesetih godina teroristički akti su se spore...sporadično
2 pojavljivali, od 1991. do 1997., možda i do polovine 1998. godine. Eskalacija
3 terorizma na Kosovu i Metohiji desila se polovinom 1998. godine i, naravno,
4 tokom prve polovine 1999. godine. Svakako, svima je već jasno da je kontinuitet
5 terorističkih akata, praktično, nastavljen i do danas sa različitim
6 intenzitetom, u različitim vremenskim periodima.

7 P: Da ne bi suviše gubili vreme u... samo u verbalnim objašnjenjima,
8 mada su ona izuzetno važna, generale, molim Vas da u vezi sa ovim pitanjem
9 otvorite tabulator 124 gde se nalaze tabele, koje ću Vas zamoliti da, ukratko,
10 komentarišete.

11 Dakle... Da li ste našli tabulator 124?

12 O: Evo, uskoro ću pronaći to. Da, pronašao sam tabulator 124, ako ste
13 mislili na njega.

14 P: Dobro. 124. Taj tabulator sadrži jedan vrlo pregledan zbir tabela
15 koji se odnosi na terorizam na Kosovu i Metohiji. Na prvom listu je "Pregled
16 izvršenih terorističkih akcija na području Autonomne Pokrajine Kosova i Metohije
17 u periodu od 1991. - 1997. godine."

18 O: Tako je. I kako sam već rekao, to je period kad imamo sporadične
19 terorističke akte koji ne prevazilaze neku zabrinjavajuću brojku, ali svakako su
20 prisutni i vidi se da je ukupno tih akata tokom ovih jedan, dva, tri, četiri,
21 pet, šest, sedam godina bilo 134. To se vidi u... u prvoj horizontalnoj koloni
22 pod tačkom 1.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro, kažite nam...

2 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Recite nam nešto o porijeklu ovog
3 dokumenta.

4 SVEDOK: Ovo je zvanični statistički pregled Ministarstva unutrašnjih
5 poslova Republike Srbije koji su savetnici predsednika Miloševića obezbedili u
6 zvaničnoj prepisci sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, ali, koliko se sećam,
7 ovaj dokument je, takođe, objavljen u beloju knjizi, onoj prvoj.

8 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Na prvoj stranici engleskog perioda
9 /?prevoda/ spominje se period od 1. januara do 31. decembra 1998.

10 SVEDOK: To je u mom... u tabulatoru strana 2.

11 G. MILOŠEVIĆ:

12 P: To je druga. Objasnite kratko ovu prvu. Kako je koncipiran ovaj
13 tabelarni pregled? Šta označavaju vertikalne kolone? Šta označavaju horizontalne
14 kolone? To ću Vas zamoliti i kod...

15 O: Tako je.

16 P: ... ovih drugih tabela.

17 O: Dakle... Pa, dakle reč je o... o terorističkim napadima ili
18 terorističkim akcijama na području Autonomne pokrajine Kosovo i Metohije, i
19 vertikalne kolone označavaju broj tih napada i posledice tih napada. Broj je pod
20 horizontalnom tačkom 1, a posledice su pod horizontalnom tačkom 2. Naravno, ti
21 teroristički napadi i njihove posledice strukturirani su vert... po vertikalnim
22 kolonama, koje se odnose na godine, na kalendarske godine, od 1991. do 1997.
23 godine, i, naravno, poslednja vertikalna kolona je ukupno takvih događaja i
24 ukupno konkretnih posledica koje su opisane.

25 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, osim ovoga što je sudac Kwon već
26 rekao u vezi s ovim dokumentom, na engleskom prijevodu nedostaje stranica koja

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 17.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 se odnosi na godinu 1991. i 1997. Ako je ovaj dokument dio nekog izvještaja ili
2 izgleda kao original, iako original nije označen kao dodatak ili kao popis, no,
3 u svakom slučaju, ako to jest dio nekog drugog izvještaja, onda je taj drugi
4 izvještaj, izvještaj koji bismo i mi morali imati u rukama. Možda je to već
5 negdje drugdje bilo uvršteno u spis. Ja to još nisam uspio identificirati, ali
6 mi bismo trebali imati pristup cijelom tom dokumentu ako je to dio tog većeg
7 dokumenta.

8 G. MILOŠEVIĆ:

9 P: Generale, Vi ste pomenuli da je ova prva stranica sadržana i u beloj
10 knjizi...

11 O: Tako je.

12 P: ... o terorizmu na Kosovu i Metohiji.

13 O: Mislim da se dobro sećam.

14 OPTUŽENI: Dobro. Svih sedam belih knjiga, gospodine Robinson, dato je
15 ovde i uzeto u evidenciju. Uzeto je u evi... uzeto u evidenciju, s tim što ste
16 Vi zaključili da se one prihvate kao dokazni predmeti kada neko bude mogao da
17 svedoči o autentičnosti njihove sadržine. One su date Vama na engleskom jeziku.

18 General Stevanović je u prilici da svedoči o autentičnosti njihove
19 sadržine.

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Znači te bijele knjige još nisu
21 uvrštene u spis?

22 OPTUŽENI: Pa, verovatno sam ja neprecizno rekao. "Evidencija" i
23 "evidence" nije isto na srpskom i na engleskom. Trebalo je da kažem "za
24 identifikaciju". A nisu prihvaćeni još kao dokazni predmet i nisu uvršteni...

25

26

27

28

29

30

1 nisu uvršteni u spis.

2 General Stevanović je neposredno u Ministarstvu unutrašnjih poslova
3 radio na ukupnom pregledu koji se nalazi u belim knjigama, koje je Ministarstvo
4 spoljnih poslova samo prevelo na engleski i distribuiralo svojim kanalima, tako
5 da on može autentično da potvrdi tačnost podataka koji se nalaze u ovih sedam
6 belih knjiga koje su uzete za identifikaciju. Tako da tabela broj 1 nije ovde
7 prevedena u ovom tabulatoru zato što se već nalazi u... u jednoj od tih belih
8 knjiga. A pošto se radi samo o brojevima, nije teško pratiti brojeve, ako
9 general komentariše kolone.

10 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, u samom
11 dokumentu nema ničeg što nam govori odakle taj dokument dolazi ili na koji način
12 je sastavljen. Evo, pogledao sam sada i zadnju stranu i ne vidim ništa što bi mi
13 dalo tu informaciju, ali ako nam svjedok može dati tu informaciju, mi ćemo ga
14 saslušati.

15 G. MILOŠEVIĆ:

16 P: Izvolite, generale.

17 SVEDOK: Gospodine predsedavajući Sudskog veća, u vezi sa ovom tabelom
18 mogu sasvim pouzdano da kažem da se ona nalazi u toj jednoj od belih knjiga.
19 Mogu takođe da kažem da je ovu tabelu izradila Uprava analitike Ministarstva
20 unutrašnjih poslova Republike Srbije na osnovu konkretnog spiska konkretnih
21 događaja i konkretnih posledica od tih događaja, a misli se, naravno, na... na

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 terorističke akte na Kosovu i Metohiji u ovom periodu i na njihove posledice,
2 takođe u ovom periodu. Skoro da sam siguran da u ovoj prvoj beloju knjizi se
3 nalazi i popis tih konkretnih događaja po mestu, vremenu, izvršiocima i
4 posledicama, a tabela je samo statistika tako struktui.... tako opisanih
5 događaja, odnosno takvog spiska takvih događaja.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] A kako je Ministarstvo došlo do tih
7 informacija, informacija koje čine osnove za pravljenje statistika? Kako je
8 Ministarstvo došlo do tih informacija?

9 SVEDOK: Pa, to je sasvim uobičajena i svakodnevna stvar, deo
10 svakodnevnog posla Ministarstva unutrašnjih poslova. Dakle Uprava analitike u
11 Ministarstvu unutrašnjih poslova objedinjava sve dnevne, hitne i periodične
12 izveštaje o bezbednosnim događajima na teritoriji republike, naravno uključujući
13 i posebno teritoriju Kosova i Metohije kao prostor na kome se ovakvi događaji
14 jedino i događaju. Dakle svi sekretarijati sa Kosova i Metohije dnevno
15 izveštavaju Ministarstvo unutrašnjih poslova o svim bezbednosnim događajima koji
16 se u Ministarstvu evidentiraju na jednom mestu. Na osnovu takvih informacija i
17 izveštaja, Uprava analitike pravi analize, statistike, preglede i slične
18 dokumente. Jedan od tih je i ovaj tabelarni pregled sačinjen na osnovu takvih
19 dnevnih izveštaja sa... od Sekretarijata i od štaba Ministarstva sa Kosova i
20 Metohije.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala.

22 G. MILOŠEVIĆ:

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Generale, na ovom prvom listu vidi se, u ovoj horizontalnoj koloni,
2 pod "A", u drugom poglavlju, "ukupno ubijeno", da je za sve te godine, od 1991.
3 do 1997., od strane... kao posledica tih terorističkih napada, 39 lica ubijeno.

4 O: Tako je. U ukupno 134 napada.

5 P: A ispod se nalazi kolona "teroristički napadi na Albance"...

6 O: Tako je. To je u /nerazgovetno/

7 P: ... odnosno glasi "teroristički napadi na građane albanske nacionalne
8 manjine lojalne Republici Srbiji". Je li taj broj u okviru ovih 39.

9 O: Taj broj od 17 ubijenih Albanaca ulazi u ovaj ukupan broj ubijenih
10 lica u p... gornjem delu tabele.

11 P: Hvala, generale. Da pogledamo sad ovu tabelu 2. Ovde je: "Pregled
12 izvršenih..." - shvatio sam da ovo imate prevedeno - "Pregled izvršenih
13 terorističkih napada albanskih separatista na području Kosova i Metohije u
14 periodu od 01.01. do 31.12.1998. godine.

15 Znači treba da imamo u vidu ovo što se dešavalo zaključno sa 1997.
16 godinom, a onda jednu eskalaciju 1998. godine, jer je ukupno 134 napada za sedam
17 godina, a u jednoj godini, 1998., 2.010 napada. Da li se to vidi na ovoj tabeli,
18 generale?

19 O: Tako je, to se vidi na tabeli 2 koju ste citirali. I vidi se,
20 naravno, struktura tih napada, kao i posledice u nastavku tabele.

21 P: Molim Vas, samo ukažite na karakteristične cifre u 1998. godini, koje
22 se tiču terorizma.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, dakle posebno karakteristične cifre su da je ukupan broj
2 terorističkih napada 2.010, što je preko 10 do 15 puta više u odnosu na ukupan
3 broj terorističkih napada za prethodnih sedam godina. U tim napadima, pod "A" -
4 "Posledice terorističkih napada" - pod "A", ubijeno je ukupno 328 lica, od toga
5 građana, 210. I, naravno, struktura građana po nacionalnoj pripadnosti je
6 urađena. Pod tačkom 2 je ubijeno: pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova,
7 118, i pod tačkom 3 su pripadnici vojske koji ovde nisu upisani. Možda je
8 prilika da kažem da u ove tabele nisu ušli podaci o stradalim pripadnicima
9 Vojske Jugoslavije, što je možda, na određen način, nedostatak tabele.

10 Pod tačkom "B" vidi se koliko je povređeno lica, 603...

11 P: Samo da... samo da pogledamo ovo kod građana...

12 O: Da.

13 P: ... građana koji su poginuli. Srba i Crnogoraca, 41.

14 O: Tako je.

15 P: Albanaca, 83.

16 O: 83.

17 O: Ostalih pripadnika različitih nacionalnosti, 73, i lica nepoznatih
18 pripadnosti, 13. Naravno, pripadnika MUP-a, nezavisno od nacionalnosti, ukupno
19 118.

20 Zatim slede podaci o povređenim i, karakteristično je, o otetim licima.
21 Dakle "A", "B", "V" je "oteta lica" i njih je ukupno 310, od čega je... većina
22 su građani. 294 je građana, pa opet po nacionalnoj strukturi: Srba i Crnogoraca,
23 174; Albanaca, 101; ostalih, 19; i pripadni... pripadnika MUP-a, 16. Naravno, u
24 nastavku je sudbina otetih lica, i ona se menja, praktično, iz dana u dan.

25 P: Dakle u toj 1998. godini 310 građana je oteto: nešto više od polovine
26 Srba i Crnogoraca, nešto više od trećine Albanaca i ostalo su pripadnici drugih

27

28

29

30

1 nacionalnosti i policije.

2 U tabeli 3... Da li je u ovoj tabeli 3 dato kumulativno od... od
3 sad 1999. godina.

4 O: Tabela 3 odnosi se isključivo na kalendarsku 1999. godinu. Po istoj
5 metodologiji su upisani statistički podaci.

6 P: Da li, generale, smatrate da ovde ima nešto posebno karakteristično?

7 O: Pa, možda je radi razjašnjenja za ovu treću tabelu, koja se odnosi na
8 1999. godinu, važno imati u vidu da je ovde obuhvaćen period do završetka rata,
9 kao i period posle završetka rata, odnosno nakon povlačenja Vojske Jugoslavije i
10 policije Srbije sa prostora Kosova i Metohije. Dakle u tom periodu dešavali su
11 se teroristički akti i pod vlašću organa Republike Srbije, a i kasnije, pod
12 vlašću međunarodnih snaga na Kosovu i Metohiji. I vidi se, naravno, da je taj
13 ukupan broj napada i ukupan broj posledica skoro duplo veći... od napada skoro
14 duplo veći, a posledica, višestruko veći od podataka koje smo izneli za 1998.
15 godinu.

16 Naravno, još samo jedna napomena: veći broj napada i veći broj posledica
17 desio se, po mojim saznanjima i po statistici MUP-a, nakon dolaska međunarodnih
18 bezbednosnih i drugih snaga na Kosovo i Metohiju.

19 P: To znači u drugoj polovini 1999. godine?

20 O: Tako je.

21 P: Ali ovde...

22 O: Ali mislim da o tome postoje sledeće tabele.

23 P: Ovde... ovde ima nešto u sledećim tabelama.

24 O: Tako je.

25 P: Tabela broj 4 pokazuje terorističke napade u 2000. godini. Znači to
26 je... to je vreme kad uopšte nema ni vojske, ni policije, naše, na Kosovu i

27

28

29

30

1 Metohiji.

2 O: Tako je. Oni su... broj napada je nešto smanjen i negde je na
3 polovini broja napada iz 1998. godine, ali očigledno da kontinuitet napada i
4 dalje postoji. Nešto je smanjenog intenziteta u 2000... u 2000. godini. A
5 metodologija ove tabele je identična sa prethodnim tabelama.

6 P: 1.028 terorističkih napadima... napada u 2000.

7 O: Tako je. I 90 ubijenih lica.

8 P: 2000. je godina kad nema nikakvih naših vlasti na Kosovu i Metohiji.
9 2001. godinu Vi takođe imate.

10 O: Tako je.

11 P: 320 napada.

12 O: Jeste, i ubijenih 59 lica.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, ovo izlazi van
14 perioda optužnice.

15 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, ja sam sasvim svestan te činjenice, ali je
16 vrlo značajno da se vidi: posle izlaska sa teritorije Kosova naše vojske i
17 policije terorizam se nastavlja, dâ objašnjenja koja su sadržana bila u tome da,
18 eto, oni su delovali protiv organa Republike Srbije koja vodi nekakvu
19 antialbansku politiku. Kakvo bi objašnjenje onda mogli dati za polovinu 1999. -
20 kad tih organa tamo nema - celu 2000., celu 2001., celu 2002., gde uvek imate...
21 imate i celu 2003., imate i 2004. Znači svih tih godina dešava se kumulativno,
22 svake pojedinačno te godine, više terorističkih napada nego za deset godina pre

23

24

25

26

27

28

29

30

1 1998. godine na Kosovu i Metohiji.

2 Prema tome kad upoređujete te pojave i u... tražite im uzroke, jasno je
3 da ne može biti uzrok neko ko ne boravi na Kosovu i Metohiji; da nema policije,
4 da nema vojske, terorizam se nastavlja i ljudi ginu; etničko čišćenje se
5 nastavlja.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Dobro. Onda hajde da kroz to brzo
7 prođemo. Htjeli ste još proći i kroz ostale stranice, 2003?

8 G. MILOŠEVIĆ:

9 P: Generale, samo najkraće...

10 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Prije nego što to učinite, mogu li ja
11 pitati kako su sačinjene statistike za period kada na tom mjestu nije bilo
12 vlasti Republike Srbije?

13 SVEDOK: Na teritoriji Kosova i Metohije naravno da su prisutne
14 međunarodne bezbednosne snage, ali u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova
15 postoji i sada štab Ministarstva u Kuršumliji i postoje izmešteni sekretarijati,
16 koji na određen način prate situaciju na Kosovu i Metohiji tako što evidentiraju
17 sve prijave građana, i Srba, i Crnogoraca, i Albanaca, ukoliko se oni tamo
18 pojave i takav događaj prijave.

19 A, naravno, pošto je reč o bezbednosnim događajima na teritoriji
20 republike i pošto je reč o činjenici da su organizacione jedinice ministarstva
21 takve informacije primile, onda nadležna uprava u ministarstvu vodi spisak
22 takvih događaja i na osnovu njega sačinjava ovakve statistike i pregledne
23 dokumente kao što ih imamo ovde.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOŠEVIĆ:

2 P: Generale, da bismo štedeli vreme, molim Vas da pogledamo ovu tabelu
3 broj 11. Ona se odnosi na izvršene terorističke napade albanskih separatista na
4 području Kosova i Metohije u periodu od 10. juna 1999., znači od dana kada naša
5 vojska i policija izlazi sa Kosova i Metohije i odgovornost preuzimaju tzv.
6 međunarodne bezbednosne snage, znači od 10.06.1999. do 30. septembra 2004.
7 godine. Ovo su dakle teroristički napadi pod okriljem Ujedinjenih nacija.

8 O: Tako je.

9 P: 7.338 terorističkih napada. Dakle vreme kad nema ni jednog našeg
10 vojnika i policajca na Kosovu i Metohiji.

11 O: Tako je. I mogao bih samo da preciziram raniji odgovor vezan za
12 pitanje gospodina sudije Bonomyja da je... da su ove cifre minimalne cifre
13 napada i minimalne cifre posledica jer je reč o statistici na osnovu informacija
14 koje su jedinice policije dobile. To ne znači... to može samo značiti da ih je
15 bilo više, a da sve takve događaje policija Srbije nije evidentirala nakon
16 povlačenja sa Kosova i Metohije. Dakle ove cifre na ovoj tabeli 11 su minimalne
17 cifre.

18 P: Mogu biti samo veće?

19 O: Mogu biti samo veće.

20 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Da li su Vaši ljudi u položaju da
21 istraže bilo koju od ovih pritužbi?

22 SVEDOK: Pa, nažalost, nisu. Oni su u prilici da prime prijavu i da je...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Dobro. U redu. Da, shvatio sam.
2 Pitanje je bilo jednostavno. Sad bih se nadovezao. Želim Vas pitati sljedeće. Da
3 li Vam je poznato da li međunarodne vlasti imaju istu evidenciju kao i ovo?

4 SVEDOK: Pa, ja sam siguran da imaju. Pitanje je samo kako kvalifikuju
5 koji događaj, ali siguran sam da svaki događaj... verujem da svaki događaj taj
6 imaju /nečujno/...

7 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Imate li Vi neke komunikacije sa
8 njima? Da li Vi uspoređujete vaše evidencije?

9 SVEDOK: Ja lično, naravno, nemam, ali određena ovlašćena lica i
10 rukovodioci iz Ministarstva unutrašnjih poslova koji funkcionišu u sastavu ovog
11 štaba koji sam prethodno pomenuo, prema mojim saznanjima, imaju sedmične
12 sastanke, konsultacije o tim pitanjima, i mislim da razmenjuju informacije o
13 tome.

14 G. MILOŠEVIĆ:

15 P: Generale, ako pogledate na tabeli 3 koliko je lica ubijeno 1999.
16 godine, od 1. januara do 31. decembra, pa to uporedite sa tabelom 11, koliko je
17 lica ubijeno od sredine juna 1999. do 2004. godine, dobićete gotovo identičan
18 broj.

19 O: Tako je. 1.314 je u 1999., a 1.232 u ovih nekoliko godina, nakon
20 10.06.1999. godine.

21 P: Pošto su otišle snage naše sa Kosova i Metohije?

22 O: Tako je. S tim što i u tabeli 3 su takođe uključeni napadi i
23 posledice nakon povlačenja policijskih i vojnih snaga sa Kosova.

24 P: Ovde se vidi da je - u tabeli 11 - da je oteto 1.151 lice od kad su
25
26
27
28
29
30

1 naše snage otišle sa Kosova i Metohije.

2 O: Tako je.

3 P: Ali da pogledamo sam vrh tabela... vrh tabele koja se odnosi na vreme
4 kad naše snage ne prisustvuju tamo. Ukupan broj terorističkih napada, 7.338; na
5 građane, 7.271, od toga na Srbe i Crnogorce 6.674 napada.

6 O: Tako je.

7 P: I 248 na Albance. I onda se ovde vidi: ubijeno Srba i Crnogoraca,
8 1.010; Albanaca, 120.

9 O: Tako je.

10 P: Ostalih, 74.

11 Dakle, generale, šta govori ova tabela o kontinuitetu terorizma na
12 Kosovu i Metohiji, čak posle dolaska zaštitnih snaga i pod njihovim
13 pokroviteljstvom?

14 O: Pa, upravo to što ste rekli. Dakle govori o kontinuitetu
15 terorističkih napada nezavisno od toga ko vrši vlast na Kosovu i Metohiji.

16 P: U tabeli 12 u ovom tabulatoru 124 je pregled izvršenih terorističkih
17 napada u periodu od dana isteka roka za razoružavanje UČK, a to je bilo
18 22.09.1999. do 30. septembra 2004. godine, znači pošto su, navodno, razoružani.

19 Da li se sećate da je general Jackson objavio da su razoružani već odmah
20 posle njegovog dolaska na Kosovo i Metohiju?

21 O: Sećam se.

22 P: Da li Vi imate saznanja da li su oni ikad razoružani?

23 O: Pa, naravno da nisu. Na Kosovu nikad oružje nije bilo problem i

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 17.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 verujem da tamo ima više oružja nego što je bilo pripadnika OVK.

2 P: Generale, molim Vas da pogledamo sad tabulator 125. Kako je
3 koncipiran ovaj tabelarni pregled? Da Vam postavim nekoliko pitanja, pa ćete
4 moći da objasnite, da Vam ne bi sekao svaki čas. Dakle interesuje me kako je
5 koncipiran ovaj pregled, šta označavaju vertikalne kolone...

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, pokušavamo
7 pronaći prijevod za 125. Imamo li prijevod?

8 G. NICE: [simultani prevod] Mi ga nismo dobili.

9 OPTUŽENI: Izgleda... izgleda da nemamo prevod, ali ovo je samo... ovo su
10 samo brojevi.

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ne možemo nastaviti sve dok se
12 Vijeće ne osvjedoči o tim stvarima. Molim da se to stavi na grafoskop.

13 Francuska kabina ima prijevod.

14 I izgleda da se radi o nekoj diskriminaciji.

15 OPTUŽENI: Verovatno.

16 SVEDOK: Da li mogu da nastavim?

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, nastavite.

18 SVEDOK: Dakle na grafoskopu imamo pregled registrovanih bezbednosnih...

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da. Recite nam dakle što stoji gore
20 u zaglavlju.

21 SVEDOK: Dakle naslov je "Pregled registrovanih bezbednosnih događaja sa
22 otetim i nestalim licima u periodu od 1. januara 1998. do 31. decembra 2003.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 godine na području Kosova i Metohije po vremenskim periodima".

2 Dakle u vertikalnim kolonama su podaci o otetim i nestalim licima. Dakle
3 vertikalna kolona 2. A kolone 3, 5 - nažalost, nema 4 - 3, 5, 6 i 7, su kolone
4 koje označavaju određene vremenske periode, tako da kolona, vertikalna, 3, je
5 period 1998., kalendarski; kolona 5 je period od 1. januara do 23.03.1999.,
6 dakle do početka agresije; kolona 6 je period trajanja agresije zaključno sa
7 20.06., dakle zaključno sa potpunim povlačenjem policije i vojske sa Kosova i
8 Metohije; kolona 7 je od 20.06.1999. do 01.06.2001. godine; i ova sasvim
9 poslednja kolona je od 02.06.2001. do 31.12.2003. godine.

10 G. MILOŠEVIĆ:

11 P: Generale, Vi ovde vidite u koloni 7, koja obuhvata period od 20. juna
12 1999. godine, znači samo posle odlaska vojske i policije sa Kosova, da je oteto,
13 otprilike, u zbiru onoliko lica koliko je oteto i 1998., i 1999., i u toku rata
14 - skoro, nešto možda malo manje.

15 O: Tako je.

16 P: Jer u toku rata 450, a 1998., 343.

17 O: Jeste.

18 P: I ovaj kratki period deve... 1999., 66. Znači po odlasku naše vojske
19 i policije oteto 787 ljudi na Kosovu i Metohiji.

20 O: Tako je. I ispod toga imamo nacionalnu strukturu.

21 P: Dobro. To su Albanci, Srbi i Crnogorci, Romi, Muslimani i drugi.

22 O: I pod tačkom 2, naravno, imamo posledice...

23 P: ... koje su... koje su do sada poznate, ali ...

24 O: ... do sada poznate...

25 P: ... ima... Nepoznate su posledice još uvek za 392, po ovome što su
26 ovde... samo za... odnosno za 758 ukupno.

27 O: Jeste. Dakle 392 lica za /nečujno/ ovog trenutka se ne zna njihova
28 sudbina.

29 P: Da, da. Nepoznata posledica je ukupno 758 u zbiru.

30 O: Tako je.

- 1 P: 392 je samo...
- 2 O: ... samo za ovaj period posle rata.
- 3 P:za ono vreme posle povlačenja.
- 4 O: Tako je.
- 5 P: Dobro, generale. Vrlo je ova tabela u tabulatoru 126 ilustrativna. Da
6 li Vi možda, generale, imate... Pogledajte tabulator 126. Da li imate Vi - pošto
7 su ovo fotokopije originalnog dokumenta - da li Vi imate primerak u boji?
- 8 O: Imam.
- 9 P: Budite ljubazni, stavite ga na... na grafoskop.
- 10 O: Stranu 1 ili 2?
- 11 P: Pa, možete i 1, i 2, i kratko iskomentarišite ono što je... ili
12 stavite samo ono što smatrate da je neophodno. Evo. Objasnite o čemu se tu radi.
- 13 O: Dakle ovde je grafički prikazana statistika napada albanskih
14 terorista na području Kosova i Metohije sa posledicama u periodu od 1991. do
15 devetog meseca 2002. godine, pa se u ovoj prvoj grafici vidi da je na pripadnike
16 i objekte MUP-a izvršeno 2.061 napad, a na građane i ostale objekte 7.012
17 napada, što se grafički vidi da je znatno veći broj izvršenih gra... napada na
18 građane u odnosu na broj izvršenih napada na pripadnike MUP-a.
- 19 P: Odnosno ovde piše 77,3% na građane i ostale objekte, a 22,7% ukupnih
20 napada na objekte MUP-a.
- 21 O: Tako je. Sledeća grafika po sredini se odnosi na pregled... grafički
22 pregled ubijenih lica, pa se vidi da je ubijeno 82,9% građana i 17,4... 17,1%
23 pripadnika MUP-a u odnosu na ukupan broj ubijenih lica u terorističkim napadima,
24 a njih je bilo 1.833. I, naravno, grafika 3..
- 25 P: To je pregled otetih lica.
- 26 O: Da, pregled otetih lica. Vidi se da je ogromna nesrazmera na štetu
27 građana. Dakle oteto je ukupno 96,6% građana i samo 3,4% pripadnika MUP-a. To je
28 tabela 1.
- 29 P: Pogledajte sad tabelu 2. To je poređenje broja izvršenih napada
30 albanskih terorista sa posledicama pre i nakon dolaska KFOR-a.

1 O: Tako je. Dakle u prvoj grafici... ona je strukturirana tako da je
2 registrovan broj napada do dolaska KFOR-a i pre dolaska KFOR-a, pa se vidi da je
3 pre dolaska KFOR-a izvršeno ukupno 34,29% napada, a od dolaska KFOR-a do 2002.
4 godine, 65,71% ukupnih napada.

5 U grafici 3, po istom sistemu, samo se odnosi na pregled ubijenih lica,
6 i vidi se da je do dolaska KFOR-a ubijeno 37,81% lica, a od dolaska KFOR-a do
7 2002. godine 62,90... 62,19% ukupno ubijenih lica u tom periodu.

8 I, naravno, grafika 3 ponovo se odnosi na pregled otetih lica, pa se
9 vidi da je ukupno oteto pre dolaska KFOR-a 27,95%, a od dolaska KFOR-a do 2002.
10 godine ukupno 72,05% od ukupnog broja otetih lica.

11 P: Da li iz ovih podataka, koji su sasvim egzaktni, proizilazi da je
12 situacija od dolaska ovih zaštitnih snaga gora nego pre njihovog dolaska?

13 O: Pa, iz ovih statističkih podataka naravno da se takav zaključak može
14 izvesti u pogledu broja ubijenih i u pogledu broja otetih lica.

15 P: Generale, u tabulatorima 127, 128, itd. do... do... do 133 dati su
16 pregledi po svim sekretarijatima unutrašnjih poslova. Da li ovde imamo preglede
17 po svim Sekretarijatima unutrašnjih poslova?

18 O: Pa, mislim da imamo, ali nisam sasvim siguran.

19 P: Dakle u 127. je Sekretarijat Kosovska Mitrovica /Mitrovicë/...

20 O: Tako je.

21 P: U 128. Sekretarijat u Đakovici, u 129. u Prizrenu, u 130.

22 Sekretarijat Uroševac /Ferizaj/, 131...

23 O: Gnjilane /Gjilan/.

24 P: ... Sekretarijat Gnjilane i 132. Sekretarijat Priština.

25 O: Ja, nažalost, nemam Prištinu i nemam Peć /Pejë/. Ali se ova
26 statistika može objasniti i na jednom od ovih tabelarnih pregleda.

27 P: Evo, izaberite bilo koji od tih tabelarnih pregleda. Šta oni govore?
28 Kako su koncipirani? Kako je koncipiran ovaj tabelarni pregled? Šta označavaju
29 kolone?

30

1 O: Pa, ovaj tabelarni pregled je koncipiran tako da označava pregled
2 terorističkog delovanja i posledica terorističkog delovanja na području jednog
3 od sekretarijata ili, pojedinačno, svakog od sekretarijata u periodu od
4 01.01.1998. do 01.06.2001. godine, takođe po vremenskim periodima.

5 Naravno, ovde u koloni 2 vidi se koliko je ukupno bilo takvih akata, a
6 horizontalno se vidi po periodima kako su oni izgledali. Pa se zatim vidi na
7 čiju štetu su ti teroristički akti izvršeni i onda se deli ta tabela na štetu
8 Srba i Crnogoraca, na štetu Albanaca, Roma i drugih, od toga sa poznatim
9 izvršiocem i sa nepoznatim izvršiocem, i struktura izvršenih krivičnih dela.
10 Bliže objašnjenje ove strukture izvršenih krivičnih dela, pošto su ovde samo
11 članovi iz Krivičnog zakonika, nalazi se u tabulatoru 132. Dakle objašnjenje
12 ovih članova je u tabulatoru 132.

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, mi imamo
14 prevod za dokument pod brojem 130, ali ne za ove druge dokumente. Iako se radi o
15 tabelama, ipak to će ići na štetu Tužilaštva ukoliko, naravno, oni budu hteli da
16 unakrsno ispituju u vezi sa tim dokumentom.

17 Ustvari, 132?

18 OPTUŽENI: Je l' kažete da imate prevod samo za 132?

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ne, ne, 130. 132 uopšte nemamo.
20 Nemamo ni original, ni prevod.

21 OPTUŽENI: 130.

22 G. MILOŠEVIĆ:

23 P: Generale, da li se ovaj pregled u tabulatoru 130 potpuno podudara sa
24 ovim ostalim tabulatorima kada je reč o nazivima horizontalnih i vertikalnih
25 kolona?

26 O: Tako je. Potpuno je identičan.

27 P: Dakle...

28 O: Potpuno je identična struktura tabele.

29

30

1 OPTUŽENI: Da. Dakle, gospodine Robinson, ako je u... preveden tabulator
2 130, sve je, praktično, što predstavlja objašnjenje prevedeno. Jedino nisu
3 prevedeni brojevi koji se ne mogu ni prevoditi. Prema tome ova struktura tabele
4 prevedena u tabulatoru 130 važi za sve ove ostale tabulatore, ako se samo zamene
5 brojevi. I vrlo je jednostavno ustanoviti svaki podatak koji iz ovoga može da se
6 vidi.

7 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Generale, postoji jedna razlika u vezi
8 dokumenta 130 jer tu vidim da je napisano nešto rukom.

9 SVEDOK: Pa, da. Razlika je samo u tome što su ovde u ovom pregledu, u
10 ovom tabulatoru 130, cifre unete rukom na postojeći obrazac, a na drugim
11 tabulatorima su unošene kompjuterski ili pisa... ili obiç...običnom pisaćom
12 mašinom.

13 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ovi različiti pregledi po područjima,
14 recite nam koji je izvor materijala, odnosno drugim rečima, gde se nalazi onaj
15 činjenični deo koji, ustvari, podupire ove statističke podatke.

16 SVEDOK: Gospodine sudija, možda sam to trebao ranije reći. Svaki, dakle,
17 ovaj podatak... iza svake ove cifre stoji konkretan predmet u mesno nadležnoj
18 jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova u to vreme. Dakle ovaj tabulator 130
19 odnosi se na Sekretarijat unutrašnjih poslova u Uroševcu. On u svom sastavu ima,
20 ako se dobro sećam, četiri opštinske organizacione jedinice, i u svakoj od njih,
21 po mestu izvršenog događaja, odnosno dela, nalazi se konkretan predmet koji je u
22 ovoj tabeli samo izražen u statističkim brojkama. I možete videti da je...
23 Izvinjavam se! Pretpostavio sam nešto što ipak ne stoji, koliko je predmeta,
24 pošto u većini tabela imamo i podatke koliko je predmeta u vezi sa konkretnom
25 problematikom formirano.

26 Ako je reč o konkretnom krivičnom delu, kako se vidi u nastavku dole,
27 strukture ovih dela, onda, svakako, za svako konkretno krivično delo, postoji i

28
29
30

1 konkretna krivična prijava, ali sve se to nalazi u mesno nadležnoj jedinici
2 policije Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije.

3 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Da li su ovi događaji takođe
4 rezimirani u beloj knjizi ili se pak radi o nečemu što je potpuno odvojeno od
5 onih podataka koji se navode u "Beloj knjizi"?

6 SVEDOK: Trebalo bi da se podaci potpuno podudaraju za odgovarajući
7 period. Ova tabela je nešto šira po vremenskom trajanju u odnosu na vreme
8 obuhvaćeno belim knjigama, i samo bi u tome trebala da bude razlika, i,
9 eventualno, ukoliko je u vre... međuvremenu neki događaj rasvetljen, pa
10 eventualno prekvalifikovan. Dakle moguće su neke neznatne razlike u samim
11 ciframa koje imaju samo veze sa vremenom i sa eventualnim rasvetljenjem nekog
12 krivičnog dela i njegovom prekvalifikacijom.

13 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Ako se vratimo na prethodne spiskove
14 koji su se odnosili na čitavo područje Kosova i Metohije, Vi ste nam rekli za
15 onaj prvi dokument koji mi nismo imali da se tu radilo o dokumentu čiji
16 materijal se nalazi takođe i u belim knjigama. Sad, da li se to odnosilo i na
17 ostale spiskove ili pak samo na onaj prvi spisak za koji ste nam Vi rekli da je
18 tako?

19 SVEDOK: Kada sam odgovarao na prethodno Vaše pitanje, onda se taj period
20 odnosio samo na 1991. do 1997. godine. I mislim da se dobro sećam da je tabela
21 identična u belim knjigama sa ovom tabelom koju sam ovde prikazao.

22 Naravno, ove tabele, verujem da ne mogu biti identične zato što ne
23 obuhvataju isti period, jer su bele knjige, prema mom sećanju, rađene 1999. i
24 2000. godine, a u ovim tabelama, kao što vidite, obuhvaćeni su i periodi nakon
25 2000. godine. I u tom smislu, svakako, može biti razlike, ali verujem da razlike
26 za isti period mogu biti samo na nivou ljudske greške, statističke greške, itd.

27 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Hvala Vam na objašnjenju.

28
29
30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Došao je trenutak za pauzu. Pauza od
2 20 minuta.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

4 ... Početak pauze u 12.18h

5 ... Sednica nastavljena u 12.44h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

7 Izvolite sestti.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice.

9 G. NICE: [simultani prevod] Poslednji odgovor svedoka, u kome stoji da
10 tabele verovatno nisu identične budući da se ne odnose na isti period, a njegov
11 odgovor na stranici 57... odnosno na osnovu njegovog odgovora Tužilaštvo ima
12 nekih sumnji u vezi toga odakle, ustvari, potiču ove tabele. I mislim da bi nam
13 bilo od koristi, pre nego što pređemo na neku drugu temu, da nam svedok još
14 nešto kaže o ovim tabelama, naravno, ukoliko Veće smatra da bi nam to bilo od
15 koristi.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Uredu. Postavićemo mu ponovo
17 pitanje.

18 Generale, recite nam koje je tačno poreklo ovih tabela.

19 SVEDOK: Ove tabele je... su pribavili savetnici predsednika Miloševića u
20 zvaničnoj prepisci, kako sam rekao, sa Ministarstvom unutrašnjih poslova
21 Republike Srbije. Dakle ove tabele su urađene u Ministarstvu unutrašnjih poslova
22 Republike Srbije na osnovu popisa događaja koji su se u odgovarajućim periodima
23 desili na Kosovu i Metohiji i koje su odgovarajuće organizacione jedinice
24 Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije evidentirale kao bezbednosne
25 događaje. Ne znam da li je dovoljno.

26 Dakle tabele su samo statistička obrada postojećih predmeta i postojećih
27 spiskova događaja koji su se u odgovarajućem periodu desili na teritoriji Kosova

28

29

30

1 i Metohije.

2 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] A u spisima se nalaze izjave i razne
3 informacije koje potiču iz raznih sekretarijata, da li je tako?

4 SVEDOK: Tako je. Sekretarijati i njihove uže org. jedinice su nadležne
5 za odgovarajuću teritoriju. U tim jedinicama policije nalaze se konkretni
6 predmeti za svaki događaj. Naravno, oni su različiti. Svaki je nešto drugačiji
7 od drugog po sadržaju i po opisu samog događaja, a oni su ovde sta...
8 klasifikovani i sistematizovani po određenoj metodologiji koja se iz samih
9 tabela može prepoznati.

10 SUDIJA BONOMOY: [simultani prevod] Gospodine Stevanoviću, počeli ste
11 odgovarati na pitanje tako što ste rekli da su savetnici gospodina Miloševića
12 dobili te dokumente od Ministarstva te stoga mora da su sačinjeni na osnovu
13 informacija koje su tamo dobili. To zvuči kao da Vi, ustvari, ne znate tačno da
14 li je takva situacija. Lično dakle ne znate. Recite nam o čemu se radi.

15 SVEDOK: Naravno, ja lično nisam radio tabele, ali sam siguran da služba
16 u Ministarstvu unutrašnjih poslova koja se bavi ovom problematikom je ozbiljna
17 služba i uveren sam da su ove tabele tačne i da baziraju na... na osnovu
18 činjenica koje postoje u zvaničnim policijskim predmetima u odgovarajućim
19 jedinicama u prostoru. A činjenica da su pribavljene od ministarstva smatrao
20 sam... činjenicu da su pribavljeni od ministarstva smatrao sam važnim jer
21 Ministarstvo unutrašnjih poslova, svakako, ne bi dostavilo u ovaj Sud dokumenat
22 koji ne bi imao potreban nivo ozbiljnosti i tačnosti.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod] Ja sam zahvalan na pitanjima Veća, ali
2 budući da nema drugog popratnog materijala, a budući da je ovaj materijal javno
3 obelodanjen ranije - ako jeste - mislim da ja neću moći detaljno da unakrsno
4 ispitujem s ovim materijalom. Ne ulažem prigovor, već sam jednostavno hteo da
5 kažem to na zapisnik.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, izvolite.

7 OPTUŽENI: Gospodine Robinson, samo da skrenem pažnju. Naime rekao mi je
8 profesor Rakić, u vezi sa prevodima ovih pregleda po raznim sekretarijatima,
9 upravo ono što sam Vam objasnio. Prevodilačka služba nije prevodila svaku
10 tabelu, nego je prevela jednu tabelu, koja se nalazi u tabulatoru 130, jer su
11 tabele identične za sve sekretarijate, tako da ta jedna tabela u svim rubrikama
12 koje su prevedene, kad se primeni na svaki od sekretarijata u ovim prethodnim
13 tabulatorima, može da ustanovi tačno brojeve po ovim rubrikama koje su sadržane
14 u tabulatoru 130, jer je tabela potpuno identična - ta 130, sa svim ostalim koje
15 se odnose na pojedine sekretarijate unutrašnjih poslova na Kosovu i Metohiji.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala Vam na informacijama, no po
17 mom mišljenju, ukoliko se prevodilačka služba se odluči za tako nešto, mislim da
18 bi trebalo da navede i napomenu u vezi sa tim. No, u svakom slučaju, hvala Vam
19 na informacijama. Izvolite, nastavite.

20 G. MILOŠEVIĆ:

21 P: Generale, u vezi sa ovim brojčanim podacima koji se odnose na
22 terorizam, Vi imate u tabulatoru 133 po Sekretarijatima registrovane slučajeve

23
24
25
26
27
28
29
30

1 kršenja prekida vatre od terorista UČK za vreme boravka Verifikacione misije.

2 O: Tako je.

3 P: Naime Vi ste u jednom od prethodnih odgovora pomenuli taj dogovor
4 koji ste vi imali sa američkim predstavnicima i preuzimanju njihovih obaveza da
5 ne vrše nikakvo nasilje. Ovde je dato po sekretarijatima i po mesecima, dakle od
6 kada je došla Verifikaciona misija, imamo mesec novembar 1998., decembar 1998.,
7 januar 1999., februar i mart.

8 O: Tako je.

9 P: U tabulatoru 133, u pregledu broj 1 je Priština, dakle slučajevi
10 kršenja prekida vatre. Broj oružanih napada: ukupno 52.

11 O: Da.

12 P: To je za vreme boravka Verifikacione misije?

13 O: Jeste. Strana 2 je Kosovska Mitrovica, i tako redom po svim
14 sekretarijatima.

15 P: Dobro, redom po svim, ali samo da vidimo ovu jednu tabelu. Znači ovo
16 su meseci u kojima je bila Verifikaciona misija. Prvo se obj... odnosi na...
17 Prva horizontalna kolona je broj oružanih napada po mesecima, i ukupno 52 u
18 Prištini, jedan na objekte, 101 na lica, 48 na civile, 53 na pripadnike MUP-a i
19 Vojske Jugoslavije.

20 O: Tako je.

21 P: Tako isto je dato za Kosovsku Mitrovicu. Znači u Prištini 52
22 napada...

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 17.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 na području sekretarijata, ne u samoj Prištini - u Mitrovici 63 napada, u Peći
2 61, Đakovica 62, Prizren 118, Uroševac 24.

3 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, o kom
4 tabulatoru se radi? 130?

5 OPTUŽENI: 133. To je poslednji u ovoj seriji koja se odnosi na ove
6 tabelarne preglede terorističkih napada.

7 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ovaj dokument nije preveden.

8 G. KAY: [simultani prevod] To je deo 131. Pogrešno je dodan.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Dakle zadnja strana dokumenta 131 bi
10 trebalo da bude, ustvari, prva strana dokumenta pod tabulatorom 133.

11 SUDIJA BONOMOY: [simultani prevod] Pa, tako nije kod mene.

12 SUDIJA KWON: [SIMULTANI PREVOD] Zadnja strana engleskog prevoda bi,
13 ustvari, trebala da se odnosi na tabulator 133.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Uredu. Gospodine Miloševiću, možete
15 nastaviti.

16 OPTUŽENI: /nečujno/, gospodine Robinson.

17 G. MILOŠEVIĆ:

18 P: Dakle, generale, u ovom periodu boravka Verifikacione misije imamo
19 primere nekoliko stotina napada, terorističkih, na objekte, lica, pripadnike
20 vojske, i policije, i civile, naravno.

21 O: Tako je. I u skladu sa sporazumom o Verifikacionoj misiji i onim
22 kasnije potpisanim dokumentom u Beogradu, o svim ovim događajima određeni
23 predstavnici Verifikacione misije na teritoriju obaveštavani su o svakom od ovih
24 događaja.

25 P: Generale, mi smo sada, prolazeći kroz ove tabele, videli jednu naglu
26
27
28
29
30

1 eskalaciju terorizma u 1998. godini. Naime Vi ste upoređivali ukupan period
2 zaključno sa 1997., sa 1998. i dalje. U vezi s tim postaviću Vam pitanje: kako
3 su stvoreni preduslovi za takvu eskalaciju terorizma?

4 O: Pa, prema našim saznanjima, ključni preduslov ili, možda se može
5 reći, povod da dođe do takve eskalacije terorističkih napada na Kosovu i
6 Metohiji tokom 1998. godine bilo je ubacivanje velikih količina naoružanja iz
7 Republike Albanije /Republika e Shqipërisë/ i preko granice sa Republikom
8 Makedonijom, a, naravno, najveća količina tog oružja poticala je iz pokradenih i
9 opljačkanih magacina vojne opreme i naoružanja u Republici Albaniji tokom 1997.
10 godine.

11 P: Generale, da li se u tabulatoru - pogledaćemo sad tabulator 134, 135,
12 136 i 137 - da li se u tabulatoru 134 nalazi pregled pronađenog i oduzetog
13 oružja, materijalno-tehničkih sredstava i oružja od albanskih terorista u
14 periodu od 1. januara 1998. do 1. juna 2001. godine?

15 O: Tako je. To se nalazi u tabulatoru 134.

16 P: Dobro.

17 O: U tabelarnoj formi.

18 P: Da li biste bili ljubazni da objasnite kako je koncipiran ovaj
19 tabelarni pregled i šta označavaju vertikalne kolone, a šta označavaju
20 horizontalne?

21 O: Dakle ovaj pregled je koncipiran da se iz njega može videti koliko je
22 i kojih vrsta naoružanja oduzeto od albanskih terorista po sekretarijatima, pa
23 je prva ova tabela, koja je šira nego duža, ona se odnosi na Kosovsku Mitrovicu,

24

25

26

27

28

29

30

1 zatim druga se odnosi na Sekretarijat u Peći, treća na Đakovicu, četvrta na
2 Prizren i tako redom do kumulativnog zbirnog pregleda na kraju druge strane.

3 P: Da, ali ovaj kumulativni pregled na kraju druge strane... u zagradi
4 stoji "bez Prištine".

5 O: Tako je. Ovde očigledno nedostaju podaci iz Prištine, ali
6 orijentaciono se može reći da Priština, po takvim podacima, može da obuhvati
7 količinu od jedne četvrtine do jedne trećine ukupnog broja oduzetog naoružanja
8 na Kosovu i Metohiji.

9 E, sad predlažem da pogledamo samo zbirni pregled jer su prethodni
10 pregledi, po identičnoj metodologiji, urađeni za područja određenih
11 sekretarijata.

12 P: Dobro, da ne ulazimo u detalje po sekretarijatima, ovaj, dakle,
13 kumulativni pregled bez Prištine koji se nalazi na kraju druge strane, šta on
14 sadrži?

15 O: Tako je. On dakle sadrži u koloni 2, vertikalnoj, vrste naoružanja, a
16 u kolonama 3 do 7, odnosno 3 do... 3 do 7, označeni su različiti periodi. U
17 koloni 3 je dakle 1998. godina, u koloni 5 je 1999. do agresije, u koloni 6 je
18 period agresije i u koloni 7, koja ovde očigledno nije popunjena, je period
19 iza... iza 20.06.1999. godine.

20 P: Dobro. Tu znači nemate podatke.

21 O: Pa, naravno, nismo mogli... nismo imali nadležnost da bismo mogli da
22 imamo takve aktivnosti.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dobro. U svakom slučaju, ovi se podaci odnose na oduzeto naoružanje
2 zaključno sa 20. junom 1999.

3 O: Tako je.

4 P: I šta se iz ovoga može da vidi?

5 O: Pa, vidi se da je minobacača, ručnih bacača i drugih oruđa slične
6 vrste ukupno oduzeto 1.045 komada, ponavljam, isključujući područje Prištine;
7 zatim puškomitraljeza, automatskih, poluautomatskih i sličnih pušaka, ukupno
8 8.320; pištolja, 360; minsko-eksplozivnih sredstava različite vrste, 4.224; i
9 municije različitog kalibra, 723.531 komad.

10 P: Da li iz onoga što ste rekli može da se zaključi da je uglavnom
11 poreklo bilo iz ovih magacina koji su opljačkani u Republici Albaniji u
12 događajima koji su prethodili /nečujno/ terorizma?

13 O: Pa, većina... većina ovde nabrojanog oružja je poreklom kineske
14 proizvodnje i potiče iz tih magacina, ali, naravno, na Kosovu i Metohiji se
15 nalazilo i drugo naoružanje, uključujući i... i savremeno... savremene puške,
16 protivoklopna sredstva i slično.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, poslednje
18 pitanje je bilo sugestivno. Trebalo bi pravilno postaviti pitanje na sledeći
19 način, dakle: koje zaključke možemo izvući u vezi sa poreklom naoružanja?

20 OPTUŽENI: Nisam želeo da postavim sugestivno pitanje, gospodine
21 Robinson, nego sam imao u vidu šta je svedok rekao prilikom prethodnog odgovora,
22 da je poreklo bilo iz ovog... iz opljačkanih magacina iz Albanije, pa sam želeo
23 samo to da proverim.

24 G. MILOŠEVIĆ:

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li ste imali, generale, podatke o pretežnom poreklu naoružanja?

2 O: Da, jesmo. I ti podaci su ovi kako sam ih prethodno objasnio.

3 P: Hvala. U tabulatoru - sada imamo primere u vezi s tim - u tabulatoru
4 135 je jedan dokument koji je datiran 21. septembra 1998. godine, i ovde se vidi
5 izveštaj o predatom naoružanju i municiji iz SUP-a Đakovica, Dečane SUP-u
6 Priština. Dakle predali iz SUP-a Đakovica i Dečane SUP-u Priština.

7 O: Tako je. To je primer dokumenta koji pokazuje da je SUP u Đakovici
8 predao ove navedene količine naoružanja i municije SUP-u Priština. Naravno, SUP
9 Đakovica i Priština su SUP-ovi istog nivoa ali je SUP u Prištini bio sabirni
10 centar za ovakve vrste sredstava.

11 G. NICE: [simultani prevod] Mislím da nitko od nas nema prijevod ovog
12 dokumenta a osim toga i gornji desni dio strane nemamo iskopiran.

13 OPTUŽENI: Postoji gornji desni...

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Nemamo prijevoda, gospodine
15 Miloševiću. Izgleda da je sada to više pravilo nego iznimka.

16 OPTUŽENI: Pa, ja bih rekao da je izuzetak jer je najveći broj, zaista,
17 ovih dokumenata preveden, a ovo je samo primer kako se sa raznih mesta preuzima
18 ovo naoružanje i municija.

19 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Molim da se to stavi na grafoskop.

20 G. MILOŠEVIĆ:

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Generale, molim Vas, imajući u vidu da je ovo znači 21. septembar
2 1998. godine. Da li je to naoružanje koje je bilo zaplenjeno ili naoružanje koje
3 je dobrovoljno predato, ili i jedno, i drugo, i šta bi bilo tu pretežno?

4 O: Dakle ovde je spisak naoružanja koje je, da ponovim, SUP Đakovica
5 predaje SUP-u u Prištini i izričito se ne vidi koje je poreklo tog oružja, ali
6 je sasvim sigurno da je ovde prevashodno reč o oružju koje su građani predali
7 policijskim jedinicama na području SUP-a Prištine, a naravno da je moguće u
8 manjoj meri, da tu ima i oružja koje je oduzeto u skladu sa zakonskim propisima
9 od građana koji su ga imali u legalnom posedu ili ga nisu imali u legalnom
10 posedu. Dakle ukupno...

11 P: Dobro. Ali od ovog oružja, da li postoji nešto što bi građani mogli
12 da imaju u legalnom posedu? Naprimjer broj 1 je bestrzajni top kineske
13 proizvodnje, dva komada. Da li može građanin da ima u legalnom posedu bestrzajni
14 top?

15 O: Naravno, većina - upravo ono što sam rekao - da je većina... Ali
16 koliko vidim, ne postoji možda ni jedan tip oružja koji građani mogu da imaju
17 legalno u posedu. Prema tome morao bih da korigujem odgovor u smislu da je ovo
18 oružje koje je zabranjeno za držanje i nošenje na teritoriji Republike Srbije.
19 Vidi se, dakle: dva bestrzajna topa; 20 mina za bestrzajni top; minobacač, 60
20 milimetara, sedam komada; mina 61; mitraljez, 12,7 milimetara, 14 komada; itd.

21 P: To je teški mitraljez?

22 O: Da, to je protivavionski mitraljez istočne proizvodnje.

23 P: Da li je ovo što... što sad vidimo uobičajeni izveštaj kakve ste
24 mogli da imate u svojim rukama i kakve ste, kao informaciju, dobijali u

25

26

27

28

29

30

1 Ministarstvu unutrašnjih poslova?

2 O: Ovo je samo jedan od primera. Naravno, iz svakih sekretarijata... iz
3 svih sekretarijata na Kosovu i Metohiji postoji najmanje po jedan ovakav primer,
4 jer se oružje koje je bilo u ilegalnom posedu kod građana, u principu,
5 prikupljalo jednom u toku godine na nivou Ministarstva unutrašnjih poslova, a na
6 Kosovu i Metohiji svakako da je moguće da je to bilo češće.

7 P: A onda se u ovome 135.1 nalazi ovo što se nalazi u magacinu, što...
8 što nije predato, nego se nalazi u SUP-u Đakovica i Odelenju unutrašnjih poslova
9 Dečane.

10 O: Tako je.

11 P: U sledećoj: čest bestrzajnih topova, itd. Ovde pod brojem 7 imate:
12 automatska puška kineske proizvodnje, 664 komada.

13 O: Tako je.

14 P: Da li je to deo oružja koje je iz magacina iz Albanije?

15 O: Opšte je poznato da je albanska vojska bila uglavnom i pretežno
16 naoružana oružjem kineske proizvodnje i ova... ovo oružje pod tačkom 7 svakako
17 potiče iz tih magacina.

18 P: Da li imate još nešto karakteristično za ovaj... za ovaj dokument?

19 O: Za ovaj svakako ne. Naravno, protivtenkovske mine se pominju na tački
20 19, itd.

21 P: Da li se u tabulatoru 136 vidi primer kako je policija postupala kada
22 građanin predaje oružje? Dakle ovde vidimo, u tabulatoru 136, službenu belešku,
23 i to odsek saobraćajne policije u Đakovici, gde kaže da je određeno lice, ovde
24 kome se navodi ime, u selu Glođane /Gllogjan/ - poseduje ličnu kartu, matični
25 broj, itd. - piše: "Isti nam je prišao i predao jednu pušku, poluautomatsku,
26 kineske proizvodnje, serijski broj," taj i taj, "i 38 metaka kalibra 7,62."

27

28

29

30

1 O: Tako je. To je 12.09.1998. godine, kada praktično građanin predaje
2 konkretnu pušku konkretnom saobraćajnom policajcu.

3 P: Da li je bilo ko od ovih građana koji su predavali oružje hapšen ili
4 maltretiran zbog posedovanja oružja?

5 O: To sam već objasnio da... da nije.

6 P: Šta predstavlja tabulator 136.1, tačka 1? To je takođe službena
7 beleška od novembra.

8 O: Pa, to je, takođe jedan drugi... drugi, a sličan primer. Dakle
9 građa... jedna građanka prijavljuje policajcu da se u njenoj kući nalazi jedan
10 mitraljez kineske proizvodnje njenog pokojnog sina, koji je poginuo tokom akcija
11 u selu Ereč /Hereç/, a kojeg bi ona htela da preda policiji, i, naravno, to je
12 učinila. Ovde se vidi u nastavku. I vidi se, naravno, i fabrički broj tog
13 mitraljeza.

14 P: Dobro. Da se više ne zadržavamo na... na ovom naoružanju koje je tada
15 predavano, recite kakva je bila taktika terorista i njihovih terorističkih
16 napada, generale.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Miloševiću.
18 Pokušavamo da pronađemo tabulator 137. Izgleda da ga nemamo.

19 OPTUŽENI: Samo da vidim šta je to. To je bio 136. 137 ni ja nemam.

20 O: Ja imam stotrideset...

21 G. MILOŠEVIĆ:

22 P: Je l' imate, generale, 137?

23 O: Imam, da. To je jedan veći spisak, odnosno zapisnik o primopredaji
24 oružja i municije. I on je znatno veći od ovih prethodnih.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li možete da ga stavite na... na grafoskop?

2 O: Dakle ovo je jedan zapisnik o izvršenoj primopredaji oružja, i
3 municije, i minsko-eksplozivnih sredstava od 29.09.1998. godine, u kome se
4 poimenično i konkretno navodi svaki komad svake vrste od oružja sa brojem... sa
5 fabričkim brojem tog oružja.

6 I na prvoj strani se vidi da se počinje sa automatskim puškama kineske
7 proizvodnje, kalibra 7,62 mm, sa sledećim brojevima, i onda se pod rednim
8 brojevima na prvom... na prvoj strani, od 1 do 120, navode tačni brojevi svakog
9 od tih oružja pojedinačno. Tako se nastavlja na celoj drugoj strani, zatim na
10 celoj trećoj strani, na četvrtoj strani, zaključno sa rednim brojem 725.

11 Na petoj strani se počinje sa automatskim puškama kineske proizvodnje sa
12 - ne vidim sasvim dobro, nije čitko - i opet imamo brojeve redne od 1 do 222.

13 Na šestoj strani, poluautomatske puške kineske proizvodnje, od rednog
14 broja 1 do 244, pa na sedmoj strani zaključno sa 419.

15 Na osmoj strani su razne puške, M48, itd., ukupno 23. U nastavku: ruski
16 automat Špagin, ukupno - koliko vidim - sedam; zatim puškomitraljezi, 7,62x39,
17 ukupno 82; puškomitraljezi, 7,62x54, ukupno 70; puškomitraljez Brow...Browning,
18 ukupno 35; ručni bacač - na devetoj strani - kineske proizvodnje, ukupno 50;
19 zatim bestrzajni top, ukupno šest; minobacač, 82 milimetara, ukupno jedan;
20 minobacač, 60 milimetara, ukupno sedam; i dalje se navode različite
21 koli...količine municije, granata, itd.; metaka za bestrzajni top, 62; bombe
22 kineske, 1.050; itd.

23 P: Generale, čiji je to dokument?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Samo da pogledam prvu stranu. Dakle reč je sekre... o Sekretarijatu
2 unutrašnjih poslova iz Đakovice, takođe, koji ovaj izveštaj, odnosno zapisnik
3 dostavlja štabu MUP-a Republike Srbije u Prištini. A verovatno je reč o tome da
4 je izvršena primopredaja oružja, i municije, i drugih minsko-eksplozivnih
5 sredstava koji su pronađeni od strane pripadnika MUP-a na području OUP-a Dečani,
6 kao i municije, oružja i minsko-eksplozivnih sredstava koje su OUP Dečani
7 predali građani sela šiptarske nacionalne... nacionalnosti koji žive na području
8 OUP-a Dečani.

9 Dakle ovo je spisak kompletnog naoružanja koji je SUP Đakovica u tom
10 trenutku imao, a koje je, kako se vidi, oduzeto, odnosno predato od strane
11 albanskih građana.

12 P: Mislim da nema potrebe da se više na tom dokumentu u tabulatoru 137
13 zadržavamo.

14 Generale, postavio sam Vam pitanje: kakva je bila taktika terorista i
15 njihovih terorističkih napada?

16 O: Pa, moglo bi se reći da je taktika terorističkih napada, posebno
17 tokom 1998. i 1999. godine, na Kosovu i Metohiji bila da napadaju pripadnike
18 policije i građane najčešće iz zasede i mučki na komunikacijama kojima su se
19 kretali građani i policija. Ovde, pre svega, mislim na one komunikacije koje su
20 tokom 1998. godine u određenom periodu bile blokirane, a to je komunikacija
21 Lapušnik /Llapushnik/-Dolac /Dolloc/ na pravcu Priština-Peć, zatim komunikacija
22 Peć-Đakovica i deo komunikacije na pravcu Priština-Prizren, u delu od Crnoljeva
23 /Carralevë/ do prevoja Dulje /Duhël/ kroz Crnoljevsku klisuru.

24 Nakon takvih napada, ukoliko bi policija reagovala, teroristi se, u
25 principu, povlače u sela, sa oboda sela napadaju policiju otvaranjem razlić...
26 vatre iz različitog vrste... različite naoružanja, a nakon izvesnog vremena
27 odbacuju oružje, uniformu, mešaju se sa civilima, pokreću civile i tako, pod

28
29
30

1 zaštitom civila, pokušavaju da napuste prostor u kome bi, inače, bili uhapšeni.
2 Na takav način oni, praktično, ugrožavaju bezbednost kretanja na Kosovu i
3 Metohiji, u značajnom broju terorističkih napada nanose teške, pa i smrtne
4 posledice po one koje su napali, ali istovremeno, pokretanjem civila i
5 povlačenjem u naselja, stvaraju utisak o pokretima, o deportacijama, i to
6 medijski koriste kao nasilno proterivanje građana iz svojih sela. Naravno, pri
7 tom su svesni da policija, u principu i inače, neće otvarati vatru tamo gde
8 postoji opasnost da posledice trpe i civili.

9 P: Molim Vas objasnite. Rekli ste da... da oni povlače masu civila sa
10 sobom kad se povlače?

11 O: Pa, tako je. Oni povlače masu civila zbog činjenice da se tako
12 osećaju sigurnim, a da istovremeno tu činjenicu koriste da bi celu situaciju
13 predstavili kao progone Albanaca od strane policije.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Dajte nam jedan primjer za broj
15 civila koji bi oni uzeli sa sobom.

16 SVEDOK: Skoro u svakoj anti-terorističkoj akciji i u svakom reagovanju
17 na teroristički akt - to se u principu dešava na komunikaciji u blizini sela -
18 posle reakcije policije uvek se povlače u sela i iz sela otvaraju vatru.

19 A nakon kraćeg sukoba - koji obično traje kratko, jer oni nikada nisu
20 dugo pružali otpor u... u okruženju naselja u koja se povlače - oni napustaju

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

utorak, 17.05.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Sela. Naravno, povlače civile sa sobom jer ih u...uver...ure...uveravaju da će
2 policija prema njima biti represivna, a, naravno, moguće je da prema njima i
3 primenjuju konkretne vrste prisile, što mi u ovom trenutku... što mi u tom
4 trenutku, naravno, ne možemo znati. Ali je činjenica da se nakon kraćeg sukoba
5 na prilazima selu kompletno selo sa teroristima povlači.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] A broj? Pitao sam Vas konkretno za
7 broj. I isto tako možete li nam nešto reći o nacionalnosti civila? Dakle,
8 otprilike, koliko bi civila bilo sa njima?

9 SVEDOK: Pa, u princ... u principu veli...veliki broj civila iz
10 konkretnog naseljenog mesta. Retko ko bi ostao posle takvog sukoba sa policijom,
11 kada policija uđe u selo. Po pravilu, po ulasku policije u selo, selo je obično
12 u većoj meri ispražnjeno od civila, naravno, i od terorista. A, svakako, kad je
13 reč o nacionalnoj pripadnosti, reč je uglavnom o Albancima. Oni se u prin... oni
14 se ne povlače u naselja koja nisu albanska.

15 G. MILOŠEVIĆ:

16 P: Kad kažete "oni", generale, mislite na teroriste?

17 O: Mislim na teroriste, naravno.

18 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Civili koje su oni odvodili sa sobom
19 su bili, u najvećoj meri, Albanci?

20 SVEDOK: Tako je. Kada sam rekao "mučki napadaju", to je onaj poznati
21 princip "udri i beži". Mi smo tako to kvalifikovali. Dakle oni nisu bili
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 spremni da ostanu u kontaktu sa napadnutim jedinicama, već su se odmah povlačili
2 i to su činili, uglavnom, prema selima. Ako bi to činili... ako bi se povlačili
3 van naselja, onda bi... onda su svesni da ostaju duže u kontaktu i da mogu u
4 takvoj... u takvoj aktivnosti biti i uhapšeni.

5 G. MILOŠEVIĆ:

6 P: Generale, sasvim precizno pitanje: da li je policija otvarala vatru
7 na pripadnike UČK ako je bilo opasnosti da budu povređeni civili?

8 O: Apsolutno nije.

9 P: Da li ste...

10 O: Dakle to nije bila ni politika, ni nalog, ni plan, niti bilo kakvo
11 naređenje te vrste u tom smislu postoji.

12 P: Dobro. Da li je postojalo naređenje za koje Vi znate da se ne sme
13 otvarati vatra ako se mogu povrediti civili?

14 O: Postojalo je više naređenja koje sam lično video, ali mislim da se
15 čak i u ovom do... ovim dokumentima nalaze neka od takvih naređenja, ali u ovom
16 trenutku ne mogu da ih pronađem.

17 P: Dobro, doći ćemo i na njih. To što se povlače i što isteruju celo
18 selo da bi se s njima povukli, da li to govori o njihovoj svesti da policija
19 neće pucati na civile ili da će policija pucati na civile?

20 O: Pa, to sam već objasnio, da oni to, pored ostalog, čine i zbog
21 činjenice da su svesni da policija u takvoj situaciji niti ima pravo, niti hoće
22 upotrebljavati sredstva prinude, odnosno vatreno oružje.

23 P: Da li ste Vi lično bili u situaciji da vidite neku... neki događaj

24

25

26

27

28

29

30

1 gde se zajedno sa civilima povlači neki broj pripadnika UČK?

2 O: Pa, ja konkretno mogu da kažem da sam tokom 1998. godine, u leto,
3 nakon terorističkog upada u grad Orahovac i u toku policijske operac...
4 policijsko-vojne operacije na deblokadi grada Orahovca bio prisutan na licu
5 mesta i u bor... u operativnom sastavu policije i vojske pratio šta se dešava u
6 okruženju Orahovca. Mi smo videli da je veća grupa civila napustila Orahovac
7 prema Mališevu i, naravno, na takvu grupu civila, lično sam to video, niko nije
8 otvarao vatru jer je bilo logično da tamo ima puno civila. A sasvim je bilo
9 jasno da se tim pravcem izvlače i teroristi.

10 P: Da li ste mogli na neki način da identifikujete da među njima, dok
11 ste posmatrali tu grupu, ima pripadnika UČK?

12 O: Pa, to je bilo teško jer je bila velika daljina, naprimer možda
13 kilometar i više. Ali već sam objasnio, prilikom tog povlačenja, po pravilu,
14 teroristi nisu nosili uniformu jer oni su uniformu nosili samo u naseljima,
15 albanskim. Na komunikacijama u gradovima i u kontaktu sa policijom i vojskom,
16 teroristi su uniformu nosili izuzetno, vrlo retko i vrlo kratko.

17 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Primjer koji ste nam upravo dali, a
18 odnosi se na Orahovac, recite nam da li je tu bilo i ubijanja srpskih civila ili
19 pripadnika MUP-a i, ako jest, gdje je izvještaj o istrazi o tome.

20 SVEDOK: Događaj sa zaposedanjem Orahovca je dosta složen, obiman predmet
21 i on, pored samog upada terorista u grad Orahovac, obuhvata i niz akata nasilja
22 koji su prethodili samom upadu u Orahovac, a oni su izvedeni u okolnim selima -
23 ne mogu da se setim tačno kako... mislim da se zovu Velika Hoča /Hoçë e Madhe/,
24 Zočište /Zoqishtë/, itd. - kada su teroristi, pre samog upada u grad Orahovac,

25

26

27

28

29

30

1 iz ovih sela koja sam pomenuo i samog grada kidnapovali više desetina srpskih
2 civila, uključujući - kako se... ako se sećam - i monahe iz manastira Zočište.
3 Neki od tih civila su pronađeni mrtvi, neki do danas nisu pronađeni i smatraju
4 se nestalim.

5 U toj operaciji deblokade Orahovca oslobođena je policijska stanica,
6 koja je bila potpuno blokirana i bez hrane i vode u trajanju od najmanje dva do
7 tri dana, pre nego što će biti grad deblokiran i oslobođene sve komunikacije i
8 uspostavljena sloboda kretanja, javni red i mir i bezbednost građana. Ali ne
9 mogu konkretnije da odgovorim da li je poginuo neki policajac ili nije. Mislim
10 da jeste, ali nisam siguran.

11 G. MILOŠEVIĆ:

12 P: Generale, o t... o tom događaju pretpostavljam da postoji dosta
13 pisanih dokumenata.

14 O: Sasvim sigurno.

15 P: Hvala. Generale, ova teroristička organizacija sebe je nazivala
16 "vojska". Da li Vi, s obzirom na sko...svoje iskustvo, imate neke elemente koji
17 bi mogli da opravdaju takav naziv, da se radi o nekoj vojsci?

18 O: Ja... ja sam lično uveren da tzv. OVK nikada nije postala vojskom.
19 Oni su, zaista, imali sposobnosti da napadnu, kako sam objasnio, na mučki način,
20 po principu "udri i beži", ali nikada nisu bili tako organizovani, tako
21 strukturirani da na ozbiljno vojnički način duže drže određenu teritoriju, i da
22 je kontrolišu, i da sa nje izvode dugotrajnije, ozbiljnije oper... vojne
23 operacije. Već sam rekao da su posle kratkotrajnog sukoba i sa vojskom, i sa
24 policijom oni bacali i oznake, i oružje, i uniformu, utapali se u civile, i
25 tako, praktično, izbegavali posledice hapšenja ili eventualno neke druge
26 posledice.

27

28

29

30

1 P: Sa stanovišta ovih atributa koji bi se mogli pripisivati bilo kojoj
2 vojsci, Vi ste već rekli da smatrate da to nije moglo da se tako tumači. Da li
3 su pripadnici OVK... da li Vam je poznat neki slučaj da su oni poštovali
4 naprimer međunarodno pravo ili neke običaje i norme... norme koje važe za bilo
5 kakve oružane sukobe u kojima učestvuje vojska?

6 O: Pa, bilo je očigledno da teroristi apsolutno ne poštuju nikakve norme
7 međunarodnog prava. Činjenice koje smo do sada u toku današnjeg dana
8 analizirali, govore u prilog ovoj tvrdnji.

9 Dakle najveći broj žrtava takvih akata bili su civili, pa tek onda među
10 žrtvama na red dolazi broj policajaca, pa zatim broj vojnika ili obrnuto - nije
11 bitno. Ali civili kao žrtve predstavljali su dominantan broj žrtava
12 terorističkog delovanja na Kosovu i Metohiji. I to je suštinski pokazatelj iz
13 koga se može izvesti zaključak da oni zaista nisu poštovali međunarodno...
14 međunarodne norme humanitarnog i ratnog prava.

15 P: Dobro. Kako ste vi karakterisali prirodu napada na policiju?

16 O: Pa mi smo takođe napade na policiju do proglašenja ratnog stanja
17 smatrali napadima na civile, iako u statistici to nismo unosili u kategoriju
18 civila, jer po nekim tumačenjima Ženevskih konvencija, policija u obavljanju
19 redovnih poslova, redovnih policijskih poslova, dok se ne bi, u skladu sa
20 Ustavom i zakonom, uključila u oružane snage neke države, imala bi se smatrati
21 civilnom strukturom.

22 P: Dobro, ali vi ipak...

23 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, da li je bilo
24 koji od ovih napada na policiju povezan sa nekim od navoda u optužnici?

25 OPTUŽENI: Pa, svakako jeste. Mi ćemo i na to doći, ali to možemo da
26 pitamo svedoka.

27 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Znači navešćete svjedoka i na tu
28 temu kako bismo to saznali, ili ćete mu postavljati pitanja?

29
30

1 OPTUŽENI: /nečujno/ pitam svedoka i o svim ovim navodima koji s...sadrži
2 o navodnim... o navodnim zločinima koji su popisani u ovim tačkama optužnice.

3 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Jer ta će nam vrsta iskaza biti od
4 veće pomoći nego ovaj opći kontekst o kojem je danas govorio svjedok... opći
5 obrazac ponašanja OVK. Mislim pritom, kad to kažem, da će to biti od veće pomoći
6 Vašoj obrani.

7 G. MILOŠEVIĆ:

8 P: Generale, pogledajte, u vezi sa ovim što ste rekli o napadima na... o
9 terorističkim napadima... Samo malo da pogledam... Da, to smo...

10 Da li ovo što ste... što ste sada rekli o pretežnom napadu na civile, u
11 potpunosti ova tvrdnja Vaša... u potpunosti korespondira sa ovim grafičkim
12 prilazima... prikazima i tabelama koje smo videli u ovim tabulatorima 124, 126,
13 znači o odnosu napada na civile i na policajce, posledicama, itd? To što ste sad
14 rekli, da li to korespondira sa ovim cifarskim prikazima koje smo gledali u toku
15 prethodne sednice?

16 O: Pa, jedna od onih grafičkih tab... grafičkih prikaza u boji upravo
17 govori o odnosu žrtava... odnosu civila i ostalih, kao žrtava... o međusobnom
18 odnosu žrtava. I iz one tabele se jasno vidi da je veći broj civila žrtava nego
19 pripadnika MUP-a naprimer.

20 P: E sada, molim Vas recite da li su žrtve albanskog terorizma na Kosovu
21 i Metohiji bili i Albanci civili, odnosno pripadnici njihove vlastite etničke
22 zajednice. I, u vezi s tim, ja želim da Vam skrenem pažnju na ovaj prilično
23 obiman tabulator 138. Ali prethodno mi odgovorite na pitanje, dakle pripadnici
24 albanske etničke zajednice.

25 O: Pa, prema svim operativnim i drugim saznanjima sa kojima je policija
26 raspolagala, žrtve terorističkog delovanja na Kosovu i Metohiji bili su i

27
28
29
30

1 etnički Albanci, dakle pripadnici albanske nacionalne zajednice. Oni su takođe -
2 a to je takođe vidljivo iz tabela koje smo videli - imali smrtne posledice, a
3 osim tog, Albanci su, prema policijskim saznanjima, prisilno regrutovani i
4 mobilisani u sastav OVK; bili su prisiljavani da nabavljaju, drže i da nose
5 oružje; osim toga fizički su... primo... prisiljavani su da obavljaju fizičke
6 radove za potrebe OVK, u smislu izrade fortifikacijskih objekata, saobraćajnica,
7 zaklona, itd.; a takođe su bili u obavezi da pod prisilom, za potrebe OVK, daju
8 novac, motorna vozila i druga sredstva koja se mogu upotrebiti za potrebe OVK.

9 P: Dobro. Generale, u tabulatoru 138, ovde ima napomena, kaže: "Prevodi
10 određenih dokumenata koji su pronađeni u bazi OVK u selu Leskovac /Leskoc/,
11 Prizren, 03.09.1998. godine i koji su izvorno prevedeni." Šta sadrži ovaj
12 tabulator 138?

13 O: Pa, on očigledno sadrži pronađene dokumente OVK u jednoj od izvedenih
14 anti-terorističkih akcija. Mislim da je reč o selu Leskovac u prizrenskoj
15 opštini, a kako se vidi sa ove prve strane, reč je o 03.09.1998. godine.
16 Naravno, ja bih morao da dođem do prevoda nekako...

17 P: On Vam ide od sredine tabulatora... od sredine tabulatora Vam ide
18 prevod.

19 O: Da, da, uspeo sam da pronađem.

20 P: Ovde su na početku dati faksimili ovih rukom pisanih poruka na
21 albanskom jeziku.

22 O: Tako je. Ovde je dakle ovaj prevod, na strani 1 i 2, koji je značajan
23 u smislu prethodnog odgovora.

24 P: Pa, upravo Vas pitam da...

25 SUDIJA BONOMOY: [simultani prevod] Ovdje ima mnogo više neprevedenih nego
26 prevedenih dokumenata. To je sada još teže kad pokušavamo usporediti originale i
27 prijevode.

28 OPTUŽENI: Evo, tabulator 138 je preveden. Ja se nadam da ga... da ga
29 imate jer skrećem vam pažnju da je u...

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Evo, stalno dobivamo dodatke. Ja sam
2 osobno odlučio da to sve ostavim po strani sve dok te novo-prevedene dokumente
3 ne budemo uvrstili u fascikle. Teško je to raditi u hodu. Znači ipak imamo
4 prijevod?

5 Gospodine Miloševiću, moramo prestati sa radom u 13.43h.

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Prethodna strana, broj 1, izgleda da je
7 strana broj 2 samog dokumenta.

8 OPTUŽENI: Pošto... pošto imate prevod, ja ću da zamolim svedoka samo da
9 ukaže na neke od ovih dokumenata. Oni su na albanskom jeziku. Prevedeni su na
10 srpski i prevedeni na engleski. Ti se dokumenti odnose na pritiske i
11 zastrašivanje Albanaca da pristupaju ili vrše ove radnje na koje ih prisiljava
12 OVK, koje je general maločas pominjao.

13 G. MILOŠEVIĆ:

14 P: Prema tome, generale, molim Vas objasnite o čemu se ovde radi.

15 O: Pa, možda je zgodan ovaj dokument na strani 3, ako možemo da se
16 snađemo. Dakle prevod je dokument broj 2-346/98.

17 P: Dobro. Pošto postoji prevod na... na engleskom, hoćete da pročitate
18 šta piše tu na srpskom... na srpskom prevodu?

19 O: Pa, dakle ovde je očigledno jedna pretnja da se postupi po zahtevu
20 OVK, i ovaj tekst počinje: "Zaključujemo da ne poštujete naš poziv. Shodno da
21 drug Ćerim /Qerim/ nije zatečen kući. Kasnije smo utvrdili da je u Crnoj Gori,
22 ovim putem obraćamo se Vama, druže Šemsi /Shemsi/. Naređuje Vam se..."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine, moramo biti od pomoći
2 prevodiocima kako biste im rekli gde se točno nalazi to. Mislim da je to na
3 prvoj...
4 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Trećoj strani...
5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Trećoj stranici?
6 OPTUŽENI: Pa, kod mene je engleski prevod rasparen, a na srpskom je na
7 trećoj strani. Međutim ja imam ovaj engleski prevod koji upravo citira: [na
8 engleskom] "*We have concluded that you are ignoring our appeal.*" To je ovo što
9 je malopre...
10 SVEDOK: Tako je.
11 OPTUŽENI: ... svedok počeo da čita, i to je obeleženo ovde - tabulator
12 138- a ima, piše: "Prevod, dokument broj 2-346/98."
13 O: U srpskoj varijanti...
14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Molim Vas da ne nastavljate jer
15 poslijepodne imamo i drugo suđenje u ovoj sudnici i sada moramo prekinuti sa
16 radom.
17 Nastavljamo sa radom sutra ujutro u 9.00 sati.
18 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.
19 ... Sednica završena u 13.43h.
20 Nastavak zakazan za sredu,
21 18.05.2005. u 09.00h.
22
23
24
25
26
27
28
29
30